

DOCUMENT RESUME

ED 401 729

FL 024 217

AUTHOR Tumsorn, Maneewan; Chansiriyotin, Supaporn
TITLE Northern-Central Thai Dictionary. Revised Edition.
INSTITUTION Peace Corps (Thailand).
PUB DATE 86
NOTE 53p.
PUB TYPE Reference Materials -
Vocabularies/Classifications/Dictionaries (134)
LANGUAGE Thai; English

EDRS PRICE MF01/PC03 Plus Postage.
DESCRIPTORS Alphabets; Definitions; Foreign Countries; Language
Patterns; *Language Variation; *Regional Dialects;
*Second Languages; *Thai; *Uncommonly Taught
Languages; *Vocabulary; Volunteer Training
IDENTIFIERS *Peace Corps; Thailand

ABSTRACT

The dictionary for the Northern-Central variety of Thai is designed as a reference for use by Peace Corps volunteers assigned to northern Thailand. An introductory section gives an overview of the dictionary's content and design and of the use of the Central Thai alphabet (the old Northern alphabet is rarely used). Most of the words included are functional vocabulary. Each entry includes the Thai word, an English translation, and the usage illustrated in a sample sentence written in Central Thai script. (MSE)

* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *

PEACE CORPS/THAILAND NORTHERN-CENTRAL THAI DICTIONARY

REVISED EDITION

PREPARED BY

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION
CENTER (ERIC)
This document has been reproduced as
received from the person or organization
originating it.
☐ Minor changes have been made to
improve reproduction quality.
• Points of view or opinions stated in this
document do not necessarily represent
official OERI position or policy.

MANEEWAN TUMSORN
SUPAPORN CHANSIRIYOTIN

FL024217

INTRODUCTION

This Northern Thai dictionary is a revised edition of the "Central - Northern Thai Dictionary" developed in 1981. The revision was based on the feedback we received from the Peace Corps volunteers who used the first edition.

Both format and content of the first edition have been changed: for one thing, the script is larger. An English column has been added and each entry starts with Northern Thai instead of Central Thai. So, on each page, there are four columns: the Northern Thai word, the Central Thai equivalent, the English equivalent, and sample usages.

In the first edition, the words were based almost entirely on words from the Silent Way charts. In the revised edition, those Northern Thai words which have the same sounds and meaning as Central Thai words have not been included. In addition, some nouns and other high frequency words have been added. The most common words are marked with two asterisks "**". Many of these words carry meaning in a sentence, such as "who", "why" and "or". The next most commonly used group of words are marked with one asterisk "*" . Those words may be sufficient for many PCV's working and living in situations where people speak mainly Central Thai. Those words without an asterisk include many nouns, verbs, adjectives and adverbs used for specific ideas, such as the words for "market", "sour", etc. The last grouping of words are less used and printed in the example sentences without any translation. You may ask your friends or tutor to help explain these words to you.

These new words came from several different sources. One source was an article called, "An Introduction to the Study of Spoken Northern Thai", by Hope Purnell and Sukantha. It explains the similarities and differences between Central and Northern Thai, usage in different social situations, and methods and resources for learning Northern Thai. Other words are from the Peace Corps' Basic Reading Preview. The writers also used their own judgement as to additional high frequency words used in everyday conversation.

The writers were aware that there are variations from province to province. It is the purpose of this edition to cover some of these variations so that this dictionary will be more applicable to users in different provinces. However, it is recommended that you study this dictionary with a friend or tutor especially on how a certain word is used in different sentences with different meanings, along with its pronunciation.

Since the old Northern alphabet is rarely used now, the Central Thai alphabet and tone rules have been used to represent Northern Thai sounds. Tone markers are used in some words for which there is no precedent in Central Thai in order to represent the tones in this dialect. For example: ฮั๊ (to represent high-high tones) and หั๊ (to represent rising-rising tones).

This dictionary would not have been possible without the help of many people. We would like to thank the following people for writing, editing, proofreading and offering suggestions:

Aj. Nisa	Attanandana	Aj. Maneewan Tumsorn
Aj. Supaporn	Chansiriyothin	Robert Vryheid
Phanarai	Hoyeephur	Aj. Amphon Sayoopua
Aj. Uthai	Kaewkhan	Peter Coombs
Michael	Honegger	

We hope that this improved second edition of the Northern Dictionary helps you learn the Northern dialect. And we would appreciate any suggestions or feedback for further improvements to this dictionary.

May 27, 1986
Training Office
Peace Corps/Thailand

สารบัญ

	หน้า
ก.	1
ข.	6
ค.	8
ง.	9
จ.	9
ช.	12
ญ.	13
ด.	15
ต.	16
ถ.	23
ท.	24
น.	24
บ.	25
ป.	27
ผ.	32
ฝ.	33
พ.	34
ฟ.	34
ม.	35
ย.	37
ล.	37
ว.	39
ส.	40
ห.	43
อ.	45
ฮ.	47

ก

กน	คน	to stir
ปะ	กล้วยเตด มะละกอ	papaya
ก่อ	ไหม	an interrogative used at the end of a question that requires a yes or no answer
	(syn. บือ)	
กอง	ทางเดิน, ถนน, ตรอก, ซอย	path
กองหา	บ่นถึง, พูดถึง	to talk about, mention often (in the sense of missing or thinking of a person)
กอน, ก่อนว่า ถ้า, หากว่า,	ถ้าหากว่า	if
ก้อบ	ตอน	air-layer
ก้อม	1. สั้น	to be short
	2. ท่อน	piece
กอย	ดู, มอง	to see, to watch
	syn. ฝ่อ, แฉง	
ก้อย	เบา, ค่อย	soft, gently, little by little, not very
กะล้ง	กำลัง	adv. aux. indicating action going on or state prevailing at a given time
กะ	ก็	too, then (often not translated in English)

จ้วยกนหม้อแกงหื้อก่าเต๊ะเจ้า
กนเข้าแดงเอาไว้แจ่งงานปอย

กล้วยเตดสองแ่งนเต้าโตคับ

น้ำพิก้องล่ำก่อคับ

ไปแอ่วเจียงใหม่ม่วนก่อ

ไปกาตก่อเจ้า

กองนี้กิดลสวณกันบได้

บ้านข้าเจ้าอยู่ในกองข้างวัด

ผมหะไปชะอำนิกวันปดายบถ้ากอง
หาผมเน้อ

ข้าเจ้าบได้เขียนจดหมายถึงแม่เมิน
แล้ว เป็นท่าหะ กองหาฮั่นเนาะ

กอนว่าฝนตึกจาวนาหะดีใจขนาด

กอนโฮงเขียนปัดเฮาหะไปแอ่วกรุงเทพ

ก้อบกึงปะนาวเอาไว้ปลูกหน้าฝน

ไม้นี้มันก้อมไป มันบ่ญาว

ตัดไม้เป็นก้อม ๆ

วันนี้หะไปกอยเป็นผสมเทียมควาย
ดี ล.พ.ช.

ไค้ไปกอยหนังก่อ

อู้กันก้อย ๆ หน้อยเจ้า

ใจเย็น ๆ ก้อย ๆ ญะบถ้าฟัง

หนังสือเล่มนี้บ่ก้อยดีเต้าโต

กะล้งญะหญังอยู่คับ

กะล้งกินเข้าอยู่เจ้า

ฝนกะล้งตึก

กอนว่าไค้ไปกาตกับผมกะไป

กอนวันนี้ชื้อด้านกะบ่ถ้าญะเน้อ

กะ	หรือ, รึ	or	วันนี้จะอยู่ที่สำนักงานกะลูกโป่งอยู่บ้าน ไคกินแก่งโธ๊ะกะวาลาบิน
กะหา	เพิ่ง	just, just now	เป็นกะหาอยู่เมืองไทยได้เจ็ดเดือน
syn เป้ง	-		ผมกะหาได้ฮั้จัดหมายจากเบือน
กึดตึง	อิม	to be full	กินเข้านักกะเลยกึดตึง
กัน	1. กัน	together with	ช่วยกันญะก้านกำเจ้า
			ไปกินข้าวด้วยกันบ่อดับ
	2. บ้องกัน	to prevent	หยุดรัดชินกันโลคนาหือโ
			กินยาแพนชิตากันใช้มาเลเลีย
กั๊	คับ	to be tight	ข้าเจ้าตึงขึ้นเลื้อจันบ่กั๊มด
กั๊, กะ	กั๊, กะ	with, and	หะไปทุ่งเพกั๊ไผ
กั๊ไฟ	ไม้ขีดไฟ	match	ขออิมกั๊ไฟกำดับ
			ขอซื้อกั๊ไฟจิมเจ้า
กลัว	กลัว	to be afraid to fear	กลัวบ่มีบปะมาณ
			กลัวบ่มีเวลาปอ
กา, กิะ	หรือ, รึ	a particle used at the end of a sentence to indicate a question	วันนี้ญะก้านกาคับ
...			บ่ไปแแล้วทุ่งเพก้าเจ้า
			เป็นหะเจือกิะ
ก่า, กะ	ซิ, ลี	a particle denoting definiteness or emphasis	ก่อนว่าไคได้กะเอาไปกะ
...			ไปตวยกันก่า
			หะไปญะกะ
			เป็นบ่ลั้งไปปุ่นละก่า
กล้า	1. กล้า	to be brave	เป็นเป็นคนกล้า
			ละอ่อนคนนีใจกล้าขนาด
	2. พันธุ์พืช	breed	วันนี้เอาก้าพักมาแจก
			ไปลิกก้าเข้าตึ้นา
	3. ราคา	cost	ก้าเตี่ยวตัวนี้สองล้อยขาวหน้าบาท
			หนังสือเล่มนี้มีก้าหกสิบบาท
	4. คุณค่า	value	เป็นเป็นคนมีก้า
			แม่ญิงคนนีบ่มีก้า
	5. เฉพาะ	especially	ผมมักก้าบะหนุน

คำ, คำอื่น	แค่...เท่านั้น	just, just only	ไม่มีเหลืออีกแล้ว ไปได้บอกชะเชิอล้มบอกทั่ววัน ผมมักกินข้าวลาบ <u>เท่านี้</u>
คำ, คำ	มั้ง	a particle used at the end of a sentence to indicate a sense of uncertainty	แม่น <u>แล้ว</u> คำ ใจ <u>แล้ว</u> คำ บ่ไป <u>เดี๋ย</u> คำ
คำน	แพ้	to lost, to be defeated	ฟุตบอล <u>มา</u> ก้านฟุตบอลสิงคโปร์
คำน	1. กลาง 2. คลี่, กาง	middle to spread	ไผยืนอยู่ <u>ก้าง</u> ห้อง ฝนตกแล้ว <u>จ้วย</u> ก้างจ้องหือก้า
คำน	1. การ	bound element placed before noun or active verbs to form a noun	<u>ก้าน</u> เงินปะเดียนี่บ่ปอดิเต้าได ศูนย์ <u>ก้าน</u> คึกขานอกโงงเฮียนไปตางได
คำน	2. งาน	work	มี <u>ก้าน</u> อะหญ้งหือหญะฟ่องคับ
คำน	ตลาด	market	<u>กาด</u> เทศบาลไปตางได
คำน	เบื่อ, น่าเบื่อ	to be bored, to be boring	<u>ก้าย</u> น้ำพิกแต่ ๆ <u>ก้าย</u> ขนาด เบิงดี <u>ก้าย</u>
คำน	1. ผ่าน	to pass	หันเป็นญ่าง <u>ก้าย</u> กาดไปตะกันี้ เตียน <u>ก้าย</u> หน้าผมไป
	2. เปลี่ยน	to become	คุณใจ <u>ก้าย</u> เป็นคนขี้เหล้าไปเหี้ยแล้ว น้ำแข็งไ่น <u>ก้าย</u> เป็นน้ำไปมดละ
คำ, svn	1. น้อย	a particle used at the end of a request	จ้วยพิมพ์หือผม <u>ก้า</u> คับ
คำ, เดื่อ	2. คำ	word	จ้วยอ่านภาษาไทยหือ <u>ข้าเจ้า</u> ก้าเจ้า ข้าเจ้า <u>อู้</u> ก้าเองได้บ่ นัก
	3. ครั้ง, ที	time	<u>ก้าน</u> นี้เป๋ว่าอะหญ้งคับ อู้ <u>เหม</u> ก้าเตื่อเจ้า ข้าเจ้าฟังบ่ตัน ไป <u>กาด</u> เหม <u>ก้า</u> เตื่อคับ มาเมืองไทย <u>ก้า</u> แล <u>ก้า</u> อู้สิกกจะได ฟ่องเจ้า

กำ, กำเดียว เดี่ยว, (syn. บัด, บัด-ประเดี๋ยว เดียว, บัดหนึ่ง)		just a moment
กำกั๊ด	-ความคิด	thought, opinion
กำเตอะ,	ที,	a particle used at
กำไล่,	น้อย,	the end of a
กำตุ้	น้อยลิ	request
กำเมือง	ภาษาเหนือ	northern dialect
กำ	1. ถือ	to hold
	2. กรรม	karma, misfortune
	3. กำ	handful, bunch
กั๊	กั๊	how much, how many
กิน	กิน	to eat
กิด	แคบ	to be narrow
กิด	คิด	to think
กิดญาก	หนักใจ	to be depressed, to have a burden upon one's heart.
กิดเตงหา, กิดฮอด	คิดถึง	to miss
กั๊	คู่	pair, couple, classifier for a pair of things
กั๊, กั๊	ทุก	every

ถ้ากำเน้อ
กำเดียวไปกินเข้าที่บ้านเน้อ
กำเดียวหะญะอะหญัง
 จาวบ้านเป็นมีกำกั๊ดดี/เป็นหะจ้วย
 กันแบ่งหนตางเข้าหมู่บ้าน
 เอาป่าใส่ถุงหือกำเตอะ
 จ้วยไปส่งติศุณย์มาเลเลียกำไล่ดับ
 กำเจือกหือกำตุ้ดับ
 ข้าเจ้าไค้กำเมืองได้เก่ง ๆ
 จ้วยกำเจือกหือผมกำดับ
 อ้ายเป็นคนมีกำบ่มีไผ่ฮัก
 ผักนึ่งสามกำกับบาทเจ้า
 ปะเต้าแก่นนี้กำบาทเจ้า
 ตีล่าปางมีอาสาศมัครกั๊คน
 วันนีหะญะกินดับ
กินเข้ากับอะหญังเจ้า
 ห้องนี้กิดแค้ ๆ
 บ้านนี้กิดแค้ ๆ
 เป็นเป็นคนใจกิด
 วันพุกกิดว่าหะญะอะหญังเจ้า
กิดดี ๆ เอาชะตังไว้ตีไหน
 กอนว่าฝนตึกผมกิดญากเข้าไป
 หมู่บ้านขนาด
กิดเตงหาบ้านก่อเจ้า
กิดเตงหาแฟนขนาด
 เกือกกั๊สิด้านีเต้าไค้เจ้า
กั๊นี้เป็งกันขนาด
 อ้ายไค้ได้เกือกใหม่สักสามกั๊
 ขอตะเกียบสองกั๊ดับ
 คุณลิซ่าไปญะก้านกั๊วันไจ้ก่อ

svd ดึง		each	อาสาสมัครทุกคนชอบกินอาหารไทย
เก็บ	เก็บ	1. to pick up, collect	ป้าคำใสเก็บดอกไม้ไปขายตัดขาด
		2. to keep	เก็บฮูปเป็นหีอดี ๆ เน้อ
ย เก็บ	เค็ม	to be salty	แก้มะหนูนนี้เก็บไปหน่อย
	เคย	ever,	เคยไปแอ่วเจียงฮายก้อคับ
		used to	ผมเคยอยู่เจียงใหม่มาก่อน
เก็	เกะกะ,	to be obstructive,	กิ้งไม้เก็กหนตางจ้วยตัดก้าคับ
	กิดขวาง	to be in the way of	ก่อนว่านั่งตี่นี้หะเก็กก้อคับ
กึ่ง	ครึ่ง, กึ่ง	half	ล้มเก็กิโลเต้าโตคับ
			ข้าเจ้าอยู่เมืองไทยได้บั้ง
			แห้วเจ้า
เก็ง	บัง	to shield from the sun	ปลูกเก๊าปะถั่วแห้วหาอะหญ้งมา
			เก็งแดดเหี้ย
เกิด	1. เกิด	to be born	อ้ายเกิดเดือนหญ้งเจ้า
			ผมเกิดเดือนกุมภาพันธ์
		to happen	เกิดอะหญ้งขึ้นวันนี้หัวหน้าโชด
			เกิดหญ้งขึ้นกับเป็น
	2. คลอด	to give birth	เป็นมานปอหะดีเกิดละ
			เมียหัวหน้าไปเกิดลูกดีโฮงยา
			ไปผ่อควายเกิดลูก
กีด	1. สะกิด, กั้น,	to block	เอาไม้กีดไว้บ้นี้อดินโปด
	2. ดักดู, คอยดู	to wait for someone	ไปเกิดผ่อขบวนแห่ดีศาลาก่าง
		to come along	
เก็บ, เกือก,	รองเท้า	shoes	เก็บกู๊สีแดงนี้หองไผ
เกียก, แค็บ			
เก๊า	1. ต้น,	class term for trees	นี่เก๊าอะหญ้งคับ
		and plants of all kinds	นี่เก๊าปะบ้าวกะเก๊าปะล้าไญ
	2. โคน	the beginning part	ข้าเจ้าเจบตีเก๊าแขน
	3. แรก	first	ผมเป็นลูกคนเก๊าคับ
เกียด	โกรธ, โมโห	to get mad,	ลูกน้องบ่ญะก้านหัวหน้าเกียด
(syn. ไซด)		to be angry	

เตรียม	เตรียม	to prepare
เกลือ, เกลี้ย	1. เกลือ 2. ให้อาหารสัตว์ 3. ปู	salt to feed animal to spread out
แก่	มาก	a lot, very
แก่บ้าน แก่ด syn. เต็ม, ต่ำ	ผู้ใหญ่บ้าน เตี้ย	village headman to be short (in height)
แก่น	1. ผล, ลูก 2. เมล็ด	classifier for fruit seed
แก่น	อับโชค, ขวย	unlucky
ใกล้	ใกล้	to be near
ไกล	ไกล	to be far

ข

ขนาด	มาก	very, a lot	งามขนาด เก่งขนาด ป่วนขนาด
ขบ	กัด	to bite	คุณคาร์ลโดนหมาขบ ก่อนว่าโดนงูกันป้องขบหะเป็น ใช้มาเลเลีย
ขวย	สาย	to be late	วันนี้หลับลุกขวยแก่ วันนี้มาแถวดีทำงานขวยแล้ว
ขอสุมา ..	ขอโทษ, ขออภัย	to apologize, excuse me	ขอสุมาเตอะเจ้า ขอตางหน้อยเจ้า

ของกิน	กับข้าว. อาหาร	food	ของกินต่างภาคเหนือมีน้ำพริกอ่อง แกงแค แกงฮังเล แกงโฮ๊ะ น้ำพริกหนุ่ม
ขอย	อิจฉา	to be jealous	ขอยคุณมีเกลติเป็นได้อยู่เจียงใหม่
ชะใจ	รีบ	to hurry	ชะใจเขียนคองกานหื้อแล้ว หยะได้ ไปแ่อว ชะใจญะกานหื้อแล้วก่อนไปกรุงเทพ ชะใจไปญะกาน ขวายแล้ว
ขัว	1. สะพาน 2. ขวา	bridge right hand	ก่อนว่าข้ามขัวนี้ไปกะแผบ้านกานัน บ้านผมอยู่ตางขัว ญ่างกายกาดแล้วเลี้ยวขัวหยะถึง บ้านข้าเจ้า
ข้าเจ้า	ดิฉัน	I, me (used for female)	ข้าเจ้าญะกานตีมาเลเจียงใหม่เจ้า
ขี้ค่าน	ขี้เกียจ	to be lazy	เป็นนักเรียนขี้ค่านบ่ได้
ขี้จี้	ขี้เหนียว	to be stingy	อูยสมเป็นเป็นคนขี้จี้ขนาด
ขี้จู้	โกหก	to tell a lie, to be untrue to annoy, tease	บ่ดีเจือเป็น เป็นเป็นคนขี้จู้
ขี้เปื้อะ	โคลน	mud	ฝนตีกตางบตี มีกำขี้เปื้อะ
ขี้เหือะ	ขยะ	garbage	เอาขี้เหือะไปค่วางเหีย บ่ดีค่วางขี้เหือะเหีย
ขุม	หลุม	hole	ลุงปิ่นกะล้งขุดขุม เป็นหยะปลูกเก๋ไไม้ ขุมนี้เล็กเต้าโต
ะ	บังคับ	to force	หัวหน้าเขมไปหมู่บ้าน เป็นเขหื้อข้าเจ้ากินเหล้า
เข้า	ข้าว	rice	กินเข้าแล้วกา กินเข้าตีก ๆ ป่ถ้ำกั่วตุ้ย
เข้าวาย	อาหารเช้า	breakfast	วันนี้กินเข้าวายกิโมง กินเข้าวายกับอะหนังคับ
เข้าจ้าว	ข้าวสวย	ordinary rice	ขอเข้าจ้าวสามจานคับ ฮาบ่ชอบกินเข้าจ้าวเต้าโต
เข้าใจ	เข้าใจ	to understand	อู๋หมก่าเตือะเจ้าข้าเจ้าบ่เข้าใจ คิงบ่เข้าใจก่าตีหัวหน้าเป็๋อ

เข้าตอน	อาหารกลางวัน	lunch
เข้าเนืง	ข้าวเหนียว	sticky rice
เข้าโปด, เข้าสาลี	ข้าวโพด	corn
เข้าแลง	อาหารเย็น	dinner
เจียม	1. ประหยัด	to be thrifty, economical
	2. หายาก	to be rare
เขี้ยว	ฟัน	teeth
โหด (syn. เกียด)	โกรธ	to get mad, to be angry

เดียงแล้วไปกินเข้าตอนกันเดอะ
 กินเข้าเนืงกับแกงฮังเลลำนาค
 ผมไปไค้มักเข้าโปดเต้าได
 ลุงดีเป็นญะโฮเข้าโปด
 วันนี้หัวหน้าหะเลียงเข้าแลงดีบ้าน
 เป็น
 เงินเดือนสี่ปันก่อนใจเจียม ๆ กะปอ
 น้ำมันมีบ่นักเจียม ๆ พ่อง
 ปะเดียงนี้ไม่ลักเจียมหาซื้อดีไหน
 กะบได้
 เจ็บเขี้ยวกินเข้าบ่ล้า
 กอนว่าลูกน้องบ่ญะก่าน หัวหน้า
 หะโหด
 นักเรียนบ่ตั้งใจเขียนคุไค โหดขนาด

ค

คนเมือง, คนเมียง	ชาวเหนือ	northern Thai people
คับ	ครับ	yes (for male used at the end of sentences)
คั้ว	ของ	thing
คว่าง	1. ทิ้ง, ทิ้งขว้าง	to throw
	2. ขว้างปา, ปา	to hurl, throw
คุย, คี	รบกวน	to annoy

เป็นบ่ใจคนเมือง เป็นแปนคนกรุงเทพฯ
 สบายดีกาคับ
 สุมาเดื่อคับ
 อี้น้องคำหล้าไปขายคั้วดีกาด
 หะปีกอเมลิกาเก็บคั้วละกา
 เอาซีเหื่อไปคว่างละกา
 ปะม่วงเน่าละเอาคว่างเหีย
 ละอ่อนคว่างมะหินตีกบนหลังคา
 ไคคว่างปะม่วง
 เป็นกะล้งญะก่าน บ่ดีคุยเป็น
 เป็นกะล้งอู้กัน บ่ดีคั้วเป็น

ครู	ครู, อาจารย์	teacher
เคร่ง	1. เคร่งครัด 2. ตึง -	to be strict to be strained
ไ้	อยาก, ต้องการ	to want, to need
ไ้หลับ	ง่วงนอน	to be sleepy
ไ้หัว	หัวเราะ	to laugh
ไ้	ทั่ว	every where

ง

ง่อม	เหงา	to be lonely
งัว	วัว	cow, ox
งาม	สวย	to be beautiful, to be pretty, nicely
งาย	เช้า	morning
งาว	โง่	to be stupid
งิด	สงสัย, งง, ประหลาดใจ, ไม่เข้าใจ, แปลกใจ	to suspect to be surprised

จ

จน	จน	to be poor
----	----	------------

(syn. ตู้ก)

โฮงเขียนนี้มีฝรั่งเป็นครูสอนภาษาอังกฤษ

ผู้อำนวยการโฮงเขียนนี้เป็นคนเคร่ง
ดิ่งสายวัดไปห้อยเคร่ง ๆ

ข้าเจ้าไ้ไปแ่ว่ญเกิด
ผมไ้อยากกินน้ำ
ผมอยากไ้สูบปูลี
ข้าเจ้าไ้ได้ลถกับ

ตะคินนินอนเด็กเจ้านี้ไ้หลับ
วันนี้หัวหน้าเป็นใจไ้หัวไ้หัวไ้หัวไ้
ไปเพาะซื้อปุ๋ยไ้ไ้ไ้ไ้ไ้ไ้ไ้ไ้ไ้

บ่มีไ้มาแ่ว่หาเลย ง่อมแ่ ๆ
อยู่บ้านคนเดียวง่อมขนาด

บ้านอ้ายมีงัวก็ตัว
ซื้องัวสองกิไ้

แม่ญิงคนนีงามแ่ ๆ
ผ้าตัดเสื้อผืนนีงามดิน่อ
ปะถั่วฝักญาวนีงามแ่ ๆ บ่มีเมงกั้น
เลย

บ้านเป็นมีดอกไมงายเนาะ
ญะหญงกั้นงายนี
กินงายละหญง

คนบ่มีก่ากิดเป็น งาว
กิดอะหญงบ่ออกเลยหญงมางิดแ่ ๆ
งิดแ่ ๆ เป็นฐ้อาญข้าเจ้าไ้จะไ้

จาวบ้านบางคนเป็นคนจน
บ่ไ้จนกะปติชู้ค่าน

จนป่อ	จนกระทั่ง	until, till	ข้าเจ้าอยู่กันอยู่ตีสี่สำนักงาน <u>จนป่อ</u> ห้าโมงแลง ถ้า <u>จนป่อ</u> กาย
จ่ม	บ่น	to complain	หัวหน้า <u>จ่ม</u> ลูกน้องบ่นได้ญะก่าน
จวน	ชวน, ชักชวน	to persuade	ผมหะ <u>จวน</u> เพื่อนไปตวยได้ก่อ
จ้วย	ช่วย	to help	<u>จ้วย</u> สอนภาษาไทยหื้อผม <u>จ่ม</u> ดับ <u>จ้วย</u> ไปส่งข้าเจ้าตัดศาลากางก่าเดื่อะเจ้
จ้อง	ร่ม	umbrella	ขอ <u>ยืม</u> <u>จ้อง</u> ก่าเน่อเจ้า
จะได	อะไร,	what,	ภาษาอังกฤษกิดก่านนี้เป๋ว่า <u>จะได</u> ดับ
..	ยังไ	how	เฮาหะเพาะเห็ดฟาง <u>จะได</u> ตัวหะไปทุ่งเทพ <u>จะได</u> ปายนี้อ่านว่า <u>จะได</u>
จะไดกะจ้าง	อย่างไรก็ตาม,	anyhow, anyway,	ฝนตึก <u>จะได</u> กะจ้างผมตึงหะไปหมู่บ้าน
.	อย่างไรก็ดี	however	เตี่ยวขายถูก <u>จะได</u> กะจ้างตึงบ่ซื้อ
จะอัน	อย่างนั้น,	like that	กิด <u>จะอัน</u> บ่ถูกก่าเจ้า
..	ยังงั้น		กอนว่าญะ <u>จะอัน</u> บ่ได้แล้วหะญะ <u>จะได</u> ดับ
จะอี่	อย่างนี้	like this	กอนว่าญะ <u>จะอี่</u> บ่ได้แล้วหะหื้อญะ <u>จะได</u> ดับ
..	ยังงี้		ก่านเขียน <u>จะอี่</u> แม่นก้อเจ้า
จ้ง	เกลียด,	to hate,	คนเฒ่า <u>จ้ง</u> ละอ่อนดื้อ
	ไม่ชอบ	to dislike	ข้าเจ้า <u>จ้ง</u> คนขี้เหล้า
จ๊ับ	พอดี	to fit exactly, just right	ตัวใส่เสื้อหองเป็น <u>จ๊ับ</u> ก้อ
จั่วโมง	ชั่วโมง	hour	คุณญะก่านวันละ <u>จั่ว</u> โมง
จ้า, จ้า	ช้า	to be slow	อู้ <u>จ้า</u> หน้อยดับ ผมฟังบ่อดัน คนใจเย็นญะอะหนึงกะ <u>จ้า</u>
จำว่า,	สมมุติว่า	suppose	<u>จำว่า</u> ข้าเจ้ามีชะตังนัก ข้าเจ้าหะ
จำหลอนว่า			หื้อชะตังกักัน <u>จำว่า</u> วันนี้เป็นวันหยุด นักเลียนหะ ดีใจ <u>จำ</u> ตนัก

จ้าง syn. 1. เป็น can, to be able to
 ละล่า

2. เสมอ always

3. ช่าง artisan

อู่กำเมืองจ้างก่อ
 ก่อขุดกุหลาบจ้างก่อ
 เป็นจ้างมาหมู่บ้านกวันผัด
 ช่างหนึ่งจ้างติดมือ
 หมู่บ้านนี้มีจ้างไม่กี่คน
 ผมไคได้จ้างปูนมาจ่ายแบ่งถึงเก็บ
 น้ำฝน

จ้างมันเตอะ ช่างมันเถอะ .. let it be, don't worry

จ้าง จืด to be tasteless, bland
 จืด, จืดนัก มาก a lot, very ..

จ้างมันเตอะ บ่ถ้าก็दनัก
 จะไคกะจ่ายบ่ได้ จ้างมันเตอะ
 แก่งเคนี่จ้าง เอาเกลือมาใส่เหมน้อย
 งานสงกานมีคนแ่วจืดนัก
 ของกินจืดล่า
 หนังสือจืดดี
 ไปแ่วดอย ม่วนจืดนัก

จาว ชาว used to place in front of
 nouns to form noun
 derivatives about
 kinds of people

จาวบ้านส่วนนักเป็นแปนจาวโฮจาวนา
จาวนาดีอำเภอนี้เป็นญะนาปีละสอง
 เตื่อ

จำ จำ to remember

จำได้ก่อว่าโฮงหนึ่งไปตางใด
 ข้าเจ้าจำจื้ออ้ายบ่ได้เจ้า

จิ้น เนื้อ meat

จิม ชิม to taste, try

กินเข้ากับจิ้นหมูทอด
 ผมไคจิมไส้อัวว่าเป็นจะไค
 แก่งนี้ล่าจิมผ่อเตอะ

จิม syn. ด้วย too, with, also
 วย

ขอปันเจือพักกาดจิมได้ก่อ
 ขอพิมพ์หนังสือนี้หือจิมครบ
 จ้วยจิม

จี ดุม bloom, flower bud

ขอจีดอกมะลิไปแบ่งมาลัยสักน้อย
 เตอะเจ้า

เงิน เชิญ to invite

กุหลาบญังเป็นจืออยู่ ฟังตัดเนอ
เงินขึ้นบ้านก่อนเตอะเจ้า
 เงินนังก่อนคับ

จื่อ ..	ชื่อ	name	เป็น <u>จื่อ</u> อะหญ้ง <u>จื่อ</u> ป้อ่านว่าจะใดเจ้า
เจ้า ..	คะ, ค่ะ	yes (for female used at the end of sentences)	ลุมเตื่อเจ้า ลวสดีเจ้า
เจ้า	เช้า	morning	เขาต้องไปญะก้านแปดโมงเจ้า เจ้านี้ออกบ้านก็โมงคับ
เจื่อ	เชื่อ	to believe	เจื่อผมก้อว่าบั้นเข้าโบัดหะได้ลาค ข้าเจ้าบโคเจื่อหมอดูเต้าใดเจ้า
เจือก	เชือก	rope, string	ดิงเจือกไปเค่ง ๆ กำโล๊ะคับ เจือกนี้ญาวก็เมตร
เจื่อ, เจีย	พันธุ์, เชื้อ	breed, species, germ	วันนีหะไปขอเจื่อเห็ดฟางตีศูนย์เกษ ก้านผสมเทียมต้องใจน้ำเจื่อจากปี พันธุ์ดีดี
แจ่ง .	อธิบาย, บอก	to explain, to tell	หัวหน้าแจ่งงานหื้อลูกน้องฟังก้อ หะญะก้าน ข้าเจ้าแจ่งหื้อเปื่อนล่วมงานฟังว่าเป็ ต้องจ้วยอะหญ้งฟ่อง
แจ่ง	มุม	corner	กะเป้าเสื่อผ้าวางอยู่แจ่งห้อง ตะวาปีะคุณจอห์นตีแจ่งถนนท่าแ
ไ้, syn. แม่น'	ใช่	1. used in questions or in negative sentences	อ้ายญะก้านดีล.พ.ช.ไ้ก้อ บไ้คับ
..		2. That is correct, Yes	ไ้แล้วคับ
ไ้	ใช้	to spend, to use	ฝายนี้ไ้เงินงบปะมาณเสียงไปสอ แสนบาท คูไ้ฐบนาลิก้าจ้วยสอนเลื่องเวลา

๒

ชอบ .	ชอบ	to like	ผม <u>ชอบ</u> กินเข้านึ่งกับลาบ ข้าเจ้า <u>ชอบ</u> อู้กับจาวบ้านเจ้า
อะปะอะเป็ด หลาย (syn. เปื่อเลอะ เปื่อเตื่อ, เปื่อ- เลอะซีเตื่อ)		many things, a lot of different things	ฮ้านนี้ขายของ <u>อะปะอะเป็ด</u> ป้ออู้ยคำปูกพัก <u>อะปะอะเป็ด</u>

เพิ่ม	ยิ่ง	more and more	เป็นหวัดจะไปตากฝน <u>ซึ่ม</u> หะยะมันนักร ไบเหม
ซึ่ม (sl)	เคยตัว, เคยชิน	to be in the habit of	ญะก่านได้นักเต้าได <u>ซึ่ม</u> ดี เป็นมีคนจ้วยญะก่านนัก เป็น <u>เลยซึ่ม</u> ผมปาลูกสาวไปแอ่วสองเตือบ่ตาย ลูกผม <u>เลยซึ่ม</u>
ซาว	ยี่สิบ	twenty	บีนี่ซ้าเจ้าอาญได้ <u>ซาว</u> เบดปีແລ້ວ.
สิบ	สิบ	ten	โฮงเฮียนนี้มีอาจารย์สอนภาษาอังกฤษ <u>สิบ</u> คน
ซื่อ	1. ตรง 2. ซื่อตรง	to be straight to be honest	หนตางเส้นนี้ <u>ซื่อ</u> ไปบ้านผมเลย หัวหน้าเป็นบ่คอกลับชั้น เป็น <u>เป็นคนซื่อ</u>
ซึ่มซึ่ม	โพล่โพล่	twilight time, dusk	แม่ฮ้อยคำเป่งมาหาคุณเจฟฟรี่ <u>ซึ่มซึ่ม</u> ล๊ะ คุณแมทธิว ปีกไปพะญาปอ มีด <u>ซึ่มซึ่ม</u> ล๊ะ
เขา	1. หา, ค้นหา	to look for	<u>เขา</u> บ้านคุณลินน์บ่ปีะ บ่ฮ้อยอยู่ตางใด จ้วย <u>เขา</u> ไปคำล้องหองลุงมากำคับ
ไ้	2. เขา เลือก	to erode to choose	ตำฝั่งแม่น้ำปิงไปตเพาะว่าโดนน้ำ <u>เขา</u> อีน้อง <u>ไ้</u> เอาผักตังาม ๆ ไปขายน้อ <u>ไ้</u> เอาเม็ดปะถั่วต้งามออกเหย ฟ้ง <u>ซึ่ม</u> ไปเดียวหะยะบ่ละบาย
ซึ่ม	ตากฝน	to expose to rain	
ญ			
ญ	ยก	to lift	<u>ญ</u> เก้าอี้ไปตางใน เป็น <u>ญ</u> หญ้งมาเหอ
ญ้อน	ย้อน	1. to go back, turn back 2. to talk back	กำเดียวผมหะยะ <u>ญ้อน</u> ไปบ้านอาจารย์โ ซ้าเจ้าหะลวดไปกาดก่อนละก้อย <u>ญ้อน</u> มา เป็นละอ่อนบ่ดี <u>ญ้อน</u> คนเผ่า นักเรียนคนนีชอบ <u>ญ้อน</u> อาจารย์

ญ่อนว.	เพราะว่า	because	เป็นลิตีต้องญ่อนว่ากินแก้งโ๊ะ๊ะ
เพราะว่า			ญ่อนว่าเป็นเป็นคนดีจาวบ้านกะเลยชัก
ญอม	ยอม	to let, allow	อ๊ป๊อเป็นญอมหื้อข้าเจ้าไปแอ่วตวย
			อ้ายคีนนี้
			ไยผมบ่ญอมหื้อผมไปแม่สลายตวยเป็น
ญะ	ทำ	to do, make	คุณไดแอนญะก่านตีโงยาลำปาง
			เอาปะถั่วเหลืองญะนมถั่วเหลือง
			นักเลียนกะล้งญะก่านบ้าน
ญะกิน	ทำกับข้าว	to prepare food	เมียผมญะกินอยู่หลังบ้าน
			คุณมาลิตญะกินล่ำบัดโ๊ะ๊ะ
			ญะกินจ้างก่อ
ญัง	ยัง	still, yet	ฝนตักจะอ๊ญังหะไปแอ่วแหมกะ
			ไปกาดละญัง
			เป็นญังอยู่ดีสำนักงาน
ญังแควน	ดีขึ้น, ค่อยยังชั่ว	to get better, feel better	เจ็บตอกินยาแล้วกะอ๊ลิกญังแควน
			วันนี้บ่ป้อฮ้อนเต้าไดญังแควนกว่า
			ตะวา
			ญังแควนน้อยงานบ่นัก
ญังบ่, ญัง...บ่	ยังไม่, ยัง...ไม่	not yet	วันนี้ผมญังบ่ไปหมู่บ้านเตื้อ
			คุณสกอตญังออกแบบฝายบ่แล้ว
ญั้ง	1. หยุด	to stop	ก่อนว่าอิดแก่กะญั้งก่อน
	2. เลิก	to give up	ลุงตีเป็นญั้งกินเหล้าได้สองติดแล้ว
ญับ	จับ	to arrest, to catch	ตำหนวดไล่ญับขโมย
			ก่างเดือนนี้หะออกไปญับญังที่บ้าน
			เหล้า
ญาก	ยาก	to be difficult	เกียดอกเอื้องปุกญากแก่
			อู้กำเมืองญากขนาด
ญ่าง	เดิน	to walk	ก่อนว่าแดดฮ้อนผมบ่ชอบญ่างเต้าโต
* (syn. เตียว)			ข้าเจ้าหะญ่างไปแอ่วบ้านปีบัวผันเจ้า
ญาว	ยาว	to be long	ป้อฮุ่ยมีชอบใส่เสื้อแขนญาว ญะก่าน
			ไม้แผ่นนี้ญาวขนาด

ก้าว	เหยียบ	to step on	ไผ่กวนอิมปีละขึ้นมานับ ละวังกวนเกิบะถัก
ยิง	ยิง	to shoot	ตำหนวดยิงขโมยตายสองคน ละอ่อนป้อจายเขาจะยิงนก
ยิง, ยิง...ยิง	ยิง, ยิง...ยิง	more and more, increasingly, progressively	ละอ่อนยิงใหญ่ยิงคือ อยู่ลำปางยิงเมินยิงม้วน ยิงผ่อยิงงาม
ยิ่	1. ขอบคุณ, ขอบใจ	thank you	ยิ่ดีเจ้า ยิ่ดีจาดนักคับ
	2. ยินดี	congratulation	ยิ่ดีเนื้อเจ้า ขอแสดงความยิ่ดีด้วยเจ้า ยิ่ดีด้วยเนื้อคับ
ยุง	ยุง	mosquito	เมืองไทยมียุงนัก พันตติที่ฆ่ายุง
ยุ่ง	1. ยุ่ง	to be busy, involved	เดือนนี้ผมยุ่งจนปอมมีเวลารว่าง เขาชอบมายุ่งกับงานผม
	2. รบกวน	to bother	ละอ่อนชอบเข้ามายุ่งผม เวลาญะกานบ่อยากหื้อไผมายุ่ง ไปไก่อ ๆ ก่อน ฟังยุ่งเตื่อ
ยุบ	ยุบ	to collapse	ฝนตักนักดอยกะเลยยุบ โค่งกานยุบญ๋อนว่ามีเงิน ญะกานนี้กะวังหะยุบ
จับ	จับ	to touch, catch	กอนว่าญิบแก้มสาวหะเสียผี ญิบ ก้อย ๆ มันหะปืด
ผลัก	ผลัก	to push	ญุกบ่เป๊กะญ้อ ญู่โตะไปตางปุ่น
แฉะ	ดู, มอง	to see, look	จ้วยแฉะในตู้ฮั่นกำเลาะมีแผนทีก่อ ขอฮีมแฉะมาแฉะกำเลาะ

ด

ดอย	ภูเขา	mountain	แม้วอยู่บนดอย ผมชอบไปแฉาดอย
-----	-------	----------	--------------------------------

ดึก	เงียบ	to be quiet, silent
	-	
ดั่ง, ฮุดั่ง	จมูก	nose
ดั่งไฟ	ก่อไฟ	to start a fire
ดูต่าง	สะดวก	to be easy, convenient
เด้อ	นะ	a particle used at the end of affirmative sentences
* syn. เนอ, หนา		
เด็ก, ดีก	ดึก	to be late at night
เดียด	ต๋อย	to sting
ใด.....ใด	ไหน.....ไหน	which
ได้ะ, ดี	สิ, ซิ	a particle indicating definiteness or emphasis

ทางภาคเหนือมี ดอ น้ำ

ดึก ๆ หน่อยคับ เป็นกะลั้งกะตุม
คนขาดหลาย สำนักงานเลยดึก
จ๊ะออนดึกกำเด้อะ
ก่อนว่าเป็นหวัดข้าเจ้านะเจ็บฮุดั่ง
น้ำเข้าดั่ง
ผมญะกับเข้าบัจ้าง ผมกะเลยจ๊วะ
ดั่งไฟหือ
ข้าเจ้าบ่เคยดั่งไฟ
ไปไหนกะดูต่างเพาะว่าหนวดางดี
อยู่คนเดียวไปไหนกะดูต่าง
บ้านใหญ่ดูต่างนอน
ไปละเด้อ
ไปกินเข้าก่อนเด้อ
จ๊วยบอกหัวหน้าหือกำเด้อ
แ่อหือม่วนเด้อคับ
แ่อจนเด็ก
ข้าเจ้านอนเด็กก็คืน
ตะคินนี้บักบ้านเด็ก
เผ็งเดียดเจ็บปัดโหะ
หัวหน้าญะไปปะทุมตักเทพวันใดคับ
หมูกูใดญะเอาคินหือล.พ.ท.
นักเรียนคนใดไคเขียนภาษาอังกฤษกิดฟอง
ติดใดญะไปพันตติหือ
จ๊วยญกุงปุยกำได้ะ
ขอยืมปากกำกำดี
ฝากส่งจดหมายกำดี

ด

ดวย, โดย 1. ด้วย, กะ
* syn. จิม

with, also

ข้าเจ้าไปหมู่บ้านดวยหัวหน้า
ผมไปกาดดวยเบือน
จ๊วยผม โดย

	2. ตาม	to follow	มีคน <u>ตาม</u> ข้าเจ้ามา
			ไปก่อนเดี๋ยวจะ <u>ตาม</u> หะ
ด้วยกัน	ด้วยกัน	together	ไป <u>ด้วยกัน</u> บ่อ
			ข้าเจ้ากับคุณสิไป <u>ด้วยกัน</u>
ด้วยใจ	ตามใจ	1. to please	หัวหน้าชอบ <u>ใจ</u> คน <u>ด้วยใจ</u>
		2. to spoil	แม่เลี้ยงส่วนนี้ชอบ <u>ใจ</u> แฟน <u>ด้วยใจ</u>
			บ่ดี <u>ด้วยใจ</u> จะอ่อนนั้
			<u>ด้วยใจ</u> จะอ่อนนั้จะอ่อนนั้หะ
ระกอน	แต่ก่อน	in the past, in former times	<u>ตะกอน</u> ดางภาคเหนือมีป่าไม้
			<u>ตะกอน</u> ข้าเจ้ากินกับเจ้าเมดบ่ได้
ตะกั้	เมื่อกั้	just now, a moment ago	คุณเคเรนกะลงไป <u>ตะกั้</u>
			มาถึง <u>ตะกั้</u> บ่ตาย
ตะคืน	เมื่อคืน	last night	<u>ตะคืน</u> นี้ไปแ่อวไหนมา
			<u>ตะคืน</u> นี้เมาขนาด
ตะวาน.	เมื่อวานนี้	yesterday	<u>ตะวาน</u> นี้ไปจิดตติที่อำเภอแม่จัน
ตะวันวา.			ข้าเจ้าไปสอนจาวบ้านญะนมถัว-
วันวา			เหลือ <u>ตะวาน</u> นี้
ตัก	1. ทักทาย, ทัก	to greet	เป็น <u>ตัก</u> ผมก่อนผมจำเป็นบ่ได้
	2. ทำนาย	to foretell	หมอดู <u>ตัก</u> ว่าผมหะบ่เป็นบ่
ตัก	ตรง, ที่	place, location,	ลงไปเจียงใหม่จอด <u>ตัก</u> หน้าโฮงยา
stn. ตัก, ชือ		to be opposite	ศาลาก้างจังหวัดลำปางอยู่ <u>ตัก</u> กับ
			โฮงพัก
			วางไม้สองอัน <u>ตัก</u> ๆ กัน
วัดใด	ตรงไหน	where	ฮ้าน ไอ่ตมอยู่ <u>วัดใด</u>
			โฮงยาอยู่ <u>วัดใด</u>
วัดนี้	ตรงนี้	right here	ลุงบ่อยู่ <u>วัดนี้</u> ได้อ
ตักอัน	ตรงนั้น	right over there	เอาเจือพักไว้ <u>ตักอัน</u> เดื่อ
ตัน	ทัน	1. in time, on time	ไป <u>ตัน</u> ประชุม
			ไป <u>ตัน</u> บ่หัวหน้าก่อ

ทันใจ	ทันใจ	2. to catch up to fast enough
ทันสมัย	ทันสมัย	up-to-date
ตัน sl	มืด	(fig.) one's mind to be blank
ตันอกตันใจ (idiom)	หนักอกหนักใจ	to be depressed, anxious
ตัว	1. คุณ, เธอ	you
	2. ตัว	used as classifier, for animals, clothes and some things such as table, chair, etc.
ตัวป้อ	3. ตัว คนรัก (ผู้ชาย)	ticket boy friend
ตัวปู้	ตัวผู้	male animals
ตัวแม่	1. คนรัก (ผู้หญิง)	girl friend
	2. ตัวเมีย	female animals
ตา	ทา	to spread on, put on, paint
ตา	1. ตา	eye
	2. คราว, ที, ตา	time, occasion
ต้ามึง	ตลิ่ง, มึง	bank of a river

เป็นไปตันลตไฟก่อ
ญะก่านจาบตันใจ
ขับลเร็ว ตันใจดี
กำกิดคนเผ่าปตันสมัย
เป็นแต่งตัวตันสมัยขนาด
กิดหญิงบ่ออก ตันไปหมด

ตันอีกตันใจบ่มีชะตังใจ

ตัวญะก่านอยู่ตีเพ่เมินแล้วกา
เป็นไปบ้านตัวได้ก่อ
ป้าคำเลี้ยงหมูเจ็ดตัว
ข้าเจ้ามีกะโปงกับเสื้อหลายตัว
โต๊ะตัวนี้ขาบตี
กางเกงตัวนี้บ่แบ่งเต้าได

ผมไปจองตัวลตทัวแล้ว
ตัวป้อเป็นหล่อนา

หมาตัวนี้เป็นตัวปู้
คุณจอห์นมีตัวแม่ละญัง
ตัวแม่ไผเดินมานู้น
ไก่สีขาวนี้เป็นตัวแม่ใจก่อ
กินเข้าหนมบั้งตาเนย
ตาปากสีแดง
ซื้อสีมาตาบ้าน
แมงเข้าตาเจ็บบีดโท๊ะ
วันนี้ตาไผไปจ้วยผมตีหมูบ้าน
น้ำขึ้นน้กตามึงเลยไปด
สรวนพักอยู่บนตามึง

ตาง, ตั้ง	1. ข้าง	side
	2. ทาง	trail
	3. โดย	by
ตางใด	1. ทางไหน	which way
	2. ที่ไหน	where
ต่าง	แทน	to substitute
ด้าย	เข็มขัด	belt
ด้าว	ล้ม	to fall down
ต่ำ, เต็ม	เตี้ย	to be short, low
svn. เกด		
ต่ำ	1. ชน	to bump into
	2. โขลก ต่ำ	to pound
ตำรวจ	ตำรวจ	policeman
ตำหนุนี้	แถวนี้	around this place
ตึก ๆ	เรื่อย ๆ	continuously, on and on
ติด ๆ	สัปดาห์	week
ดิน	ชิ้น	piece
ตัว	หิ้ว	to carry, hold
ที่	ที่	1. at

ไปละณียอยู่ตางซ้ายมือกะว่าตางขวามือ
ตางเข้าหมู่บ้านบ่อปอดิเต้าได
 ผมไปแม่ฮ่องสอนตางเคื่องบิน
 ล.พ.ช. ไปตางใด
 ไปตางใดคับ ไปภาคเจ้า
 หัวหน้าเป็นป่ว่างผมเลยมาตาง
ด้ายหนังเส้นนิทองไมเจ้า
 ญักันด้าวกะเลยได้จับ
 ฝรั่งเศสนี้ต่ำ
 ไม้ตางขวสูงไป เต็มลงมาน้อย
 เป็นต่ำเหลี่ยห่มุ
 เดินต่ำกัน
 ลดสองกัน ต่ำกัน
 ผมหะจ้วยต่ำเกือหือ
ต่ำเข้าควักกับงาก่อน
ตำรวจไล่ญับขโมย
 ผมมีเป็อนเป็นตำรวจ
 ตัตำหนุนี้เป็นทองคำนกับเมียเป็น
 เดินไปตึก ๆ ละหะหันโงงยาอยู่
 ตางตัว
 อยู่ไปตึก ๆ ข้าเจ้าญังฟังอยู่
 กินตึก ๆ
 แอตัว ๆ
ติดนี้มีวันหยุดสามวัน
 เป็นบ่มาญะก้านติด
 ใเกดินนี้ก็บาทเจ้า
 ขอยเงินห่มุเป็นดินน้อย ๆ ก่าตุ้
ตัวลงไปตางใดเหอ
 ข้าเจ้าญะก้านตัวโงงยา
 อยู่ตัวนี้ถ้าเนอ

		2 place	กำหนดมีที่นั่งหลายขนาด เป็นอยากใคร่ซื้อดีที่หน้าหมู่
		3 used as classifier for seat	จองตัวที่ดี จองตัวสองดี
		4 used with numerals to form ordinals or with certain order forms to indicate position in a numbered series	บิกมารวันดีเข้าใจ บิกมารวันดีจับเจ้า ชอบกินหนูงักดีสุด ชอบกินน้ำพิกักดีสุด เป็นลูกคนดีเต้าใจ
ดีไหน	ที่ไหน	where	ณีกานดีไหน ไปแแล้วดีไหนมา
ดีก	ถึง	to reach, get to	น้ำขึ้นมาดีกได้ ขึ้นมาดีกดีชักผ้า
ดีง • syn. กี้, กู้	1. ทุก 2. ตลอด, ทั้ง	every throughout	กินเข้าดีงวันใจก่อ ดีงวันนี้หัดอุ้ก้าเมืองกับเบือน लगानดีงดีดเลย เดือนนี้ดีงเดือนบได้ไปไหน อุ้สลาดีงคิน ดีดดีนเป็นหงก้านันดีงมวน จาวบ้านดีงมวนดีจ้วยผมขุดบ่อป่า ลัมดีงมดนี้หงไฟ ไปดวยกันดีงมดเนอ จ้วยดีงเจ้อกไปตางปุ่นก้า จาวบ้านดีงแขนไปกินเข้าดวย ละอ่อนคนนี้ดียดี หมูดียน้ำหนักนัค หัวหน้าเกยบวชเป็นดี วันนี้มีดีเจ้าหลาย จาวนาเก็บเข้าไว้ในดีเข้า หลวงเข้าบ้านนี้ใหญ่ดีเนาะ
ดีงมวน. ดีงมวน	ทั้งหมด, ทั้งนั้น	all of them	
ดีงมด	ทั้งหมด	all of them	
ดีง	ดีง, ลาก	to pull	
ดีย	อ้วน	to be fat	
ดี, ดีเจ้า	พระ	monk	
ดีเข้า, หลวงเข้า	ยุ้งข้าว	barn, granary	

ชีหลวง	เจ้าอาวาส	abbot
กูบ	กระท่อม	cottage
เด	1. รื้อ	to tear down
	2. เปิด	to open
เติก	กด	to press
เติง	ทับ	to put on top of
เตีอะ	เถอะ	a particle used to mark an exhortation or a command

เต๊ะ วัด to measure

วางท่า to pose

เต้า เท่า clf. for a given quantity, often best rendered by "times, - fold"

เต้ากัน เท่ากัน to be equal

เต้าใด, เต้าฮือ เท่าไร how much, how many

เต้าอัน เท่านั้น, แค่นั้น only that, just that

ตีหลวงวัดนี้ใจดีละกะเก่งตวย
แบ่งตูปหื้อไผ

เตเฮือนเก่าละหะแบ่งเฮือนใหม่
เดือนหน้าหะเตลำนังงาน

เป็นกำลังเต้องของขวัญ
จ้วยเต้องฮันกำเตอะคับ

บตีเต็กดินแน่นถั่วหะงอกบได้

ปิดปากชุมแหลวเอาไม่เต็งไว้
เอาหนังสือเต็งกะดะไว้ลมหะบั้ง

ไปตวยกันเตีอะ

มากินตวยกันเตีอะ

ไปเตีอะไปแอตตวยกันเตีอะ

ขอวานกำเตีอะ

บไปคับไปเตีอะ

กินเตีอะเจ้า ข้าเจ้ากินแหลว

เอาเตีอะคับผมบเอาละ

เต๊ะแหมกำไละแบ่งพักญาวเต้าใด

เอาไม่มาเต๊ะกันกำเลาะสูงเต้ากันก่อ

เต๊ะท่างาม ๆ เป็นหะถ่ายฮูปหื้อ

เป็นจ้างเต๊ะเนาะ

คนตีนี้ใจดีกว่าคนทุ่งเทพหลายเต้า
อำเภอนี้หน้อยกว่าอำเภอเมืองสองเต้า

แม่ญึงสองคนสูงเต้ากัน

หมูสองตัวใหญ่เต้ากัน

เลื้อตวันเต้าใดเจ้า

โค่งก้านนี้เลี้ยงเต้าฮือ

กับเข้ามือนี เต้าใด

หะญะก้านตีนี้สองปีเต้าอัน

มีปีหน้องสี่คนเต้าอัน

เจ้าอี	เท่านั้น, เนี้	only this, just this	บอกาดเจ้าอีบดยเดินไปจะได้ มีชะตังห้าร้อย <u>เจ้าอี</u>
เด็ก	พึ่ง	to lean against	นั่ง <u>เด็ก</u> ฝา เอา <u>เด็ก</u> เสาไว้
ถึง	ถึง	to reach	ย้อย <u>ถึง</u> กอ <u>ถึง</u> ไปทอดก้อ
เดิน	เดิน	to walk	ชอบ <u>เดิน</u> ก้อ <u>เดิน</u> ไปไหน <u>เดิน</u> ไป <u>เดิน</u> มาบิ๊ดก๊ะ
เดิน	กางเกง	pants	<u>เดิน</u> ตัวนี้ติดกะว้าชื่อ <u>เดิน</u> สีเทานิงามดี
เที่ยง	เที่ยง	noon	<u>เที่ยง</u> นี้กินหุ้งดิเหอ เป็นหะบักมาต่อน <u>เที่ยง</u>
SVN มะต๋อน			
เตี๊ยะ	งอม	to be overripe	ก้วยหวิน <u>เตี๊ยะ</u> แก่ ปะก้วยเตดบ <u>เตี๊ยะ</u> บ่หวาน
เตื่อ	ครั้ง, คราว	cl. for an event, incident, occurrence	พ่น ดิตทิ ไป <u>เทื่อ</u> ละ มาเจ้าจะเลอด <u>เตื่อ</u> นี้เป็น <u>เตื่อ</u> ดีได้ใด <u>เตื่อ</u> หน้าปาลูกมาตวยเนอ
	เลย	a particle used at the end of negative sentences	บึงบได้กิน <u>เข้าเตื่อ</u> บไป <u>เตื่อ</u> บฮ้อน <u>เตื่อ</u> บงาม <u>เตื่อ</u>
เตียม, เติม	เติม, เพิ่ม	to add, add to	เข้าเวียงบติลิม <u>เติม</u> น้ำมันด้อ เอาน้ำมา <u>เตียม</u> เหมหน้อย <u>เตียม</u> อาหารนหมูละบึง
แท้, แท้ ๆ	จริง, จริง ๆ	to be true, real	นี่กว่าเป็นโลดดี <u>แท้</u> เป็นมิแพนแล้ว งานปอยม่วน <u>แท้ ๆ</u> นางงามเจียงใหม่ งาม <u>แท้ ๆ</u> เป็นเป็นคน <u>แท้</u> ผ่อท้าวหะเก่ง <u>แท้ ๆ</u> เหล้วบ่เก่ง
แตว	ผสมกับน้ำ	to mix with water	เอาดิตทิ <u>แตว</u> กับน้ำละกะพ่น

แล้ว ๆ เรื่อย ๆ continuously,
on and on

โต พัง to break, destroy

ไต้ทุ่งนา, นา paddy field

ไต่ะ ยอ, หลอก to flatter, wheedle

ก

ถุง ถุง bag

ถอก เท to pour

ถั่วดิน ถั่วลิสง peanut

ถั่วถิน ถั่วเขียว mung bean

ถ้ำ รอ, คอย to wait

ถ้าจะอัน ถ้ายังนั้น, in that case
ถ้าอย่างนั้น

ถ้าจะอี่ ถ้ายังนี้, in this case
ถ้าอย่างนี้

บิดยาแล้วเอาแตรน้ำหือละอ่อนกิน
ไผเอซี้เปือมาแตรน้ำเหล่าน

ไปแตร ๆ กำเดียวหะตวยไป
กินแตร ๆ บ่ถ้ำถ้ำ
แ่อแตร ๆ เตือะ สวหะญับเดือ
เมาแตร ๆ แพนหะหนีละ

ควายมันโตฮั่วมด
ขโมยโตปะตุเข้าไปลักคว

ไปไต้ก้อเจ้านี้
ไปเอาหญ่าไต้
เอาควายไปเลี้ยงก้างไต้

หัวหน้าไต่ะลูกน้องญะก่าน
เป็นชอบหือคนไต่ะ
คนใหญ่ไต่ะละอ่อน

ตัวถุงไปตางใด

ถุงนี้ปู้ด

มีถุงใหญ่ก้อ

ถอกเหล้าหือเป็นหน้อย

เอาน้ำถอกคว่างเหีย

ถอกแก่งใส่ถ้วย

ปลูกเข้าสะกะปลูกถั่วดิน

เอาถั่วดินต้มหน้าบาท

ควถั่วถินสุกแล้วเอมาตำ

ถ้ำก่าเนือเดียวมา

ผมหะถ้ำดีสำนักงานเนือ

ถ้ำไผเจ้า

ตัวบ่ว่าง ถ้ำจะอัน เป็นไปคนเดียว

วันนี้ฝนตก ถ้ำจะอัน ก้อยไปวันพุก

ตัวบ่สบายถ้ำจะอี่เป็นกะบ่ญ่งละ

ถ้ำโชดจ๊ะอี่กะบ่จุละ

เกาะ	รองท้อง	to eat just enough to prevent hunger	ก่อนหะมานี้เกาะมาน้อยละ กินหยังเกาะเหียนน้อยก่อนก่อโยไป เกาะหยังมาก่อนละหยัง กินเหล้าเกาะก่อน
ถึง	ถึง	to arrive	ลทัวร์มาถึงตีอะหยัง ไปถึงไหนมา ถึงศาลาก่างละคับ
เขียน	เล่ม	clif. for sharp-pointed objects e.g. knives, axes	ยิบมิดเขียนสันหือกำ ขอยิมมิดหน้อยลัก สีเขียน ดู มุยเขียนนี้บ่ปอดม
เรียว	เรียว	to taper	เรียวปายไม่กำเตอะ ปายไม่นี้หยังบ่ได้เรียวเต้อ
แก็ด, ถ็อดแก็ด	ขยับ	to shift slightly	แก็ดกันไปหน้อย ถ็อดแก็ดมาตางในเพ้เตอะ
แถม	อีก	more, again	แก็ดไปแถมหน้อย เดินไปแถมหน้อย วันทุกปีะกันแถม

ท

ท่าหะ	คงจะ, อาจจะ	probably, will, may be	ฝนท่าหะตัก ท่าหะบ่ดี ก่อนกินเหล้าลัก งานท่าหะบ่ม่วน ผ่อเป็น ท่าหะบ่ปอใจ
โท	1. ทา	to spread on, to smear	เอายาโทตัดตีตึงขิบเหียบ เอาน้ำมันโทไม่ไว้
	2. ไสกบ	to plane	โทไม้หือเลียบก่อนก่อโยตาสี

น

น่วม	ซ้ำ, เละ	to be mushy	ปะก้วยเตดลูกตักลงมาน่วมมด ก้วยเตียะจนปอน่วม
น่อ, เนาะ	นะ	a particle used at the end of a sentence to	กำเตียวไปกาตตวยกัน น่อ ไปเวียงตวยกันน่อ

		indicate a mild question	กิน <u>เข้า</u> กัน <u>ละ</u> <u>นอ</u> ได้ <u>เข้า</u> อีก <u>ละ</u> <u>ปอ</u> <u>เนาะ</u>
นัก	มาก	many, much	วันนี้มี <u>คน</u> มา <u>นัก</u> ฝน <u>ตก</u> <u>นัก</u> มี <u>ชะ</u> <u>ดัง</u> <u>นัก</u>
นะ	นะ	a particle used to make an utterance gentle	เด็ก <u>ละ</u> <u>นี้</u> อิม <u>ละ</u> <u>นี้</u> เก่ง <u>นี้</u>
นี่	นี่	this	วันนี้ <u>วัน</u> ดี <u>เท่า</u> ใด ตะ <u>ว</u> า <u>นี้</u> ไปไหนมา คน <u>นี้</u> ใจ <u>ห</u> ง
นี้	เถียง	to argue over, put it up to other person	คน <u>นี้</u> อัน <u>ชอบ</u> <u>นี้</u> กัน <u>ญะ</u> กัน หัว <u>หน้า</u> <u>นี้</u> ลูก <u>หน</u> อง เป็น <u>ชอบ</u> <u>นี้</u> คน <u>อื่น</u>
นึก	คิด	to think (sny. กิด)	<u>นึก</u> ว่า <u>บ</u> มา <u>แล้ว</u> ฟัง <u>ญ</u> ง <u>เต</u> อ <u>กะ</u> <u>ล</u> ง <u>นี้</u> <u>ก</u> อยู่ <u>นึก</u> ผ <u>อ</u> ดี ๆ กะ <u>ล</u> ง <u>นี้</u> <u>ก</u> จะ <u>ห</u> ง
นี้	หนึ่ง	one	วันนี้ <u>วัน</u> ดี <u>นี้</u> ขอ <u>คน</u> จ <u>ว</u> ย <u>นี้</u> <u>คน</u>
เน่อ	นะ	a particle used to make an utterance gentle	ไป <u>ละ</u> <u>เน่อ</u> ขอ <u>ห</u> ือ <u>ม</u> ว <u>น</u> <u>เน่อ</u> กิน <u>ก</u> ่อน <u>เต</u> ื่อ <u>ะ</u> <u>เน่อ</u> บ <u>ี</u> ดี <u>เจ</u> ื่อ <u>เน่อ</u>
นี้	ละลาย	to melt	น้ำ <u>แข็ง</u> ไป <u>ม</u> ด ฮ <u>ื่อ</u> น <u>จ</u> น <u>ป</u> อ <u>ห</u> ยะ <u>นี้</u> ย <u>าง</u> ม <u>ะ</u> ต <u>อ</u> ย <u>นี้</u> ดี <u>เด</u> ก <u>เ</u> ือก

บ

บ่	ไม่	not	ค <u>า</u> บ <u>่ง</u> าม ฝน <u>บ</u> ่ <u>ตก</u> ชะ <u>ดัง</u> <u>บ</u> ่ <u>มี</u>
----	-----	-----	--

บัก้อย...เต้าได ไม่ค่อย...เท่าไร hardly, not quite,
not very

บักี้แหล่ ไม่ใช่หรอก not exactly

บักาย 1. เท่านั้น only, just that
2. เรียบ ๆ to be simple
3. จั้น ๆ, เฉย ๆ to be plain, so so

บักดี เสีย to break down

บักดี..... อย่า.... Don't !

บักตันหญัง ไม่ทันไร only a short while later

บักถ้า ไม่ต้อง not to have to

บักปอ....เต้าได ไม่ค่อย...เท่าไร not very

บักเป็นหญัง ไม่เป็นไร It doesn't matter

บักไปกินข้าวกา
กับเข้าปลำ

คนบัก้อยนัก เต้าได

ผนบัก้อยตักเต้าได

ผมอู้บัก้อยเก่งเต้าได

Q. ได้ญินว่าคุณบือบมีตัวแม่แต่กา

A. บักี้แหล่ ไม่บอกหัวหน้า

บักี้แหล่ คนนี้บักี้

บักี้แหล่ เป็นใจดีหยะต่าย

ผมอู้เต้าอู้บักายเป็นกะโขด

ขอชะตังชาวบาทบักายกะบได้

ญะก่านเต้าอู้บักายกะจ่ม

ข้าเจ้าชอบใส่เสื้อแบบบักาย ๆ นี้

เป็นแตงตัวง่าย ๆ บักาย ๆ

กับเข้าฮ้านนี้บักาย ๆ บักปอล่าเต้าได

นาลิกำบักดี

ปากกำบักดี

บักดีสูบปูลี

บักดีไป

บักตันหญังสาวปอชอบละ

บักตันหญังเตือปอ پایสามละ

ญะก่านบักตันหญังกะหิวละ

บักไคไปกะบักถ้าไป

บักถ้าถ้า ไปก่อนเตือ

บักถ้าฟัง หยะถ้า

กอนว่าบักมกกะบักถ้ากินหนา

งานบักปอม่วนเต้าได

ลุมเตือละคับ : บักเป็นหญังเจ้า

ญินดีเจ้า : บักเป็นหญังคับ

บักเป็นหญังคับ บักถ้าฟัง

บักถ้าเก่งใจหนา บักี้เป็นหญัง

บ่ลั้ง	คงจะ	probably
บ่อ	ไหม	a particle used at
syn. บ่อ		the end of a sentence
		to indicate a mild
		question

บะเชือส้ม	มะเชือเทศ	tomato
-----------	-----------	--------

บะเดียว,	เดี๋ยวนี	at present
บะเดี๋ยวนี		

บะป้าว	มะพร้าว	coconut
--------	---------	---------

บ่าว	หนุ่ม, ชายหนุ่ม	young man, adolescent boy
------	-----------------	------------------------------

บีด, บีดเดียว	เดี๋ยวก่อน,	just a moment
syn. กำเดียว	เดี๋ยวดียว	

โบ๊ะ	ผ่า	to cut, split
------	-----	---------------

ป

ปึด	ยกลง	to take down
-----	------	--------------

ปิ่น	ผสม	to mix
------	-----	--------

ป่อ	พอ	to be enough
-----	----	--------------

ปอดิ	พอดี	just then, exactly
------	------	--------------------

เป็นบ่ลั้งบ่กินเลี้ยงในเวียงกา

ไปหมู่บ้านตวยกันบ่อ

หื้อข้าเจ้าจ้วยบ่อ

ผมตัวไปหื้อบ่อคับ

บะเชือส้มกิไลเต้าได

หื้อละอ่อนหัดกินบะเชือส้มนัก

บะเชือส้มมีวิตามินซีตวย

บะเดียวคนบ่ไคไปวัด

บะเดี๋ยวนี ไก่บ่ปอแบ่ง

กะล้งหะไปบะเดี๋ยวนีละ

ตางเหนือปูกบะป้าวบ่ก้อยดีเต้าได

บะป้าวอ่อนล้าขนาด

บ่ตันหญ้งปอเป็นบ่าวละ

ลูกบ่าวหัวหน้าเป็นบ่าวละ

ถ้าบีดเดียวเน่อ

แถมสักบีดก้อยปัดหม้อแกงลง

บีดไปแฉั่วสาวน่ะ

โบ๊ะบะป้าวกำเตีอะ

บีดหะจ้วยโบ๊ะหลว

ปึดเจือกลงกำเตีคับ

ปึดหม้อแกงลงได้ละเจ้า

เอาถั่วกับงาปิ่น กัน

แบ่ง ปิ่นกะน้ำตาล

ใส่ปุยม่ออ้อป่อก่คับ

ชะตังบ่ป่อใจ

เลื่อตัวนี้ใส่ได้ปอดิเลย

มาปอดิกะล้งกองหาอยู่

ผมใส่เกือกกุนีได้จับปอดิ

ป๋อ, อีป๋อ	พ่อ	father	ป๋อตัวนกนกานหรง อีป๋อไปตางโตคับ
ป๋อจาย	ผู้ชาย	man, male	อาสาศมัครดีล.พ.ช.เป็นป๋อจาย คนงานป๋อจายมีกีน ป๋อจายคนนั้นมีเมียละ
ป๋อเลี้ยง, ป๋อเลี้ยง	พ่อเลี้ยง	1 stepfather 2 male millionaire	ปะเดียวนีกะมีป๋อเลี้ยงกะแม่ผมอยู่ ที่บ้านเต้าอัน ป๋อเลี้ยงผมส่งเลื้อมาหื้อ ป๋อเลี้ยงไคปะไคคับ ป๋อเลี้ยงลมเป็นเงินหมื่นเฮาไปกินเข้า ที่บ้าน
ป๋ออ้อย, ป๋อเฒ่า	ปู่, ตา	grandfather	ป๋ออ้อยอาญเต้าโตเจ้า จ้วยปาป๋ออ้อยไปนั่งตางปุ่นน่อ
ป่อง	ช่อง	space, cavity	ลมเข้าตวยป่อง บ้านนี้มีป่องลมเนาะมันเลยฮ้อน
ปะ	พบ	to meet, see to find out	ไปปะกันไหนฮั้น มีคนไคปะคุณโมนิค ปะไปคำล้องหองลุงมีละญ้ง เขาจะฮูปแฟนปะ
ปัดโห๊ะ	1. มาก 2. แหม!	very, a lot Well !	สาวเหนืองามปัดโห๊ะ อาสาศมัครคนนี่เก่งปัดโห๊ะ ฮ้อนปัดโห๊ะ ปัดโห๊ะ ๆ เป็นว่าข้าเจ้าบ่งาม ปัดโห๊ะ ๆ ผมบ่ใจสนใจเป็น
ปัด	1. พัด 2. ชิดไม้ขีดไฟ	to blow to strike a match	ลมปัดชี้ฝุ่นเข้ามา วันนิลมบ่ปัดกะเลยฮ้อน ปัดกับไฟหื้อกำเตอะ
พัน	1. พัน 2. มวน	1. thousand 2. to wrap around to roll (cigarette)	มีชะตังอยู่พันห้า เอากะดาชพันชะตังไว้ เอาใบตองมาพันพักไว้กำ พันปูลีไว้สูบ

จับ	จับ	to snare
ปั้นล่ำบัน- เหลือ	...นัก...หนา, นักหนา	elab. colloq. highly, extremely
พา	พา	to bring along
ปลา	ปลา	fish
ขาด	ตัด, เจียน, เชือด	to cut
ย้าย	หนี, อพยพ	to evacuate
ป้าย	1. ทา 2. ป้าย	to apply, spread sign, poster
ป้าย	กว่า	more than, just over
ปิก •• svn เมื่อ	กลับ	to go back
ป็น	พลิก, พลิกกลับ	to turn over
ป่วน	ปลิว	to be blown
พี่	1. พี่ชาย 2. พี่สาว 3. พี่	older brother older sister little used with the first name of an older person

เอาเข้าหนมโบป็นกันปะ
ขอป็นหอมเจียสั๊กหน้อยเตอะ
ฮ้อนป็นล่ำบันเหลือ
ม่วนจะไดป็นล่ำบันเหลือ
ตะเจ้านิปาไผมาตวย
ปาผมไปผ่อป้ออัยคำกำเตอะ
มักปาทอดก้อ
ปาเก่าลาดพิกลำขนาด
ปาดจิ้นดินใหญ่ ๆ หน้อย
ปาดตัดตีบตี้ออกเหี้ย
ปาดคอไก่
จาวลาวป้ายเข้ามาในแดนไทย
หมัดป้ายน้ำท่วม
ขอสียมาป้ายเป็นเครื่องหมายกำ
ตัดปากตางหยะมีป้ายบอกไว้
ปิกมาฮอดบ้านป้อห้าโมงป้ายแล้ว
อาญเป็นได้สามสิบป้ายแล้ว
ปิกบ้านก็โมง
คำละข้าเจ้าหยะปิกก่อนเน้อ
ป็นไกในกะทะกำ
ป็นปาดตากไว้กำ
จอดลกดำเตือหมวกป่วน
กะดาศป่วนตักลงลุ่ม
ซี้ฝุ่นป่วนเข้าตา
ผมมีปี่สามคน
ปี่เก่าข้าเจ้าอาญซิบละ
ข้าเจ้ามีอายนึ่งคนกะปี่สองคน
ปี่ทองดีไปกาตดวยผมก้อดับ
หน้องกินไปแต่ ๗ ป่ถ้าถ้าปี่
ปี่หยะไปโฮงยา

พี่ชาย	พี่ชาย	brother-in-law	พี่ชายเป็นญาติกันดีโฮงยา อ้ายเป็น <u>พี่ชาย</u> ผมเตอะ
พี่ๆ	พี่สะใภ้	sister-in-law	พี่ไปผมเป็นอาจารย์ พี่ไปเป็นงามโละ
พี่ชาย	พี่ชาย	brother-in-law	พี่ชายเป็นญาติกันดีโฮงยา อ้ายเป็น <u>พี่ชาย</u> ผมเตอะ
พี่ไป	พี่สะใภ้	sister-in-law	พี่ไปผมเป็นอาจารย์ พี่ไปเป็นงามโละ
ปี	1. ปี	year	ปีนี้ปีอะหญ่ อาญาก็ปีละ
	2. หัวปลี	flower cluster of the banana tree	ปีนี้หัวเต้าโต มะแขว่นนี้หะแก่งปี
ปึก	ทึม, โง่	to be foolish	ปึกแก่อู้จะโง่กะบ่เข้าใจ ละอ่อนคนนี้ปึกบ่ดีโหะ
ปั้ง	1. พัด	to blow	ลมปั้งพัดตก
	2. สะบัด	to flutter	เอาผ้าไปปั้งตางนอกไป ปั้งชี้ฝุ่นออกก่อน
ปัด	เปิด, จัด	to open, prise	ปัดหนังสือไปหน้าชิบลอง ปัดไม้ขึ้นกำเตือ
ป็น	1. พื้น	floor	นั่งบน <u>ป็น</u> กะหลัวกันเนาะ <u>ป็น</u> เป็นชี้ฝุ่นนั่งบนเก้าอี้เพ
	2. ใต้ถุน	the space under a Thai house	เล้าไก่อยู่ <u>ป็น</u> เฮือน เอาลดไว้ <u>ป็น</u> เฮือนเพ
บุลิ, บุลี	บุหรื	cigarette	สูบ <u>บุลิ</u> กอดับ บ่ดีสูบ <u>บุลิ</u> นักหะตายแล้ว
ปุด	ขาด	to be torn	ลดคว่าเตียว <u>ปุด</u> เลย เจือก <u>ปุด</u>
บุ้, บู้เมีย	กระเทย	hermaphrodite	คนตีขายกับเข้าฮั่นเป็น <u>บู้เมีย</u> ปะเตยวนนี้มี <u>บู้เมีย</u> นักขนาด
ปลูก	ปลุก	to plant	<u>ปลูก</u> หักไว้กิน กะว่าไว้ขาย ปะเชื้อล้ม <u>ปลูก</u> บ่ปอดูก

นั่น, นั้น	โนน	there, over there
เป็น	เป็น	to be
เปือเลอะ- เปือเต๋อ	เยอะเยะ	to be a lot, a great deal
เป่า	1. เป้า	to blow
	2. เป๋ลา	1. to be empty 2. to be plain
เปี๊ยะ	รวม	to add up, sum up
เปิง	เหมาะสม	to be suitable, appropriate
เป็น	1. ผม, ดิฉัน	I, me
	2. เขา	he, him, she, her, they, them
เปิบ	ไผ	to rush up with arms spread out
เปี้ย	ฉวย, คว่ำ	to grasp
เปี๊ยะ	เทียบ	to compare
เปี้ยน	เปื้อน	to get dirty

ไผเดินมาป็น
บ้านเป็นอยู่ต่างป็น
เป็นป็นไผ
คุณป็นอาสาสมัครใจก๋อ
มีพักเปือเลอะเปือเต๋อ
กับเข้ามีเปือเลอะเปือเต๋อ
ตากาวแล้วเป่าหื้อแห้ง
เป่าไฟก่า
ขอแก้วเป๋แค้นนึ่ง
เอาจานเป่าไปเก็บเหี้ย
ขอน้ำเป่าแก้วนึ่ง
เข้าเป่าจานนึ่ง
เอามาเปี๊ยะกันไว้ต่างเพ
อันนี้เหมือนกันเอาเปี๊ยะกันได้
ใส่เสื้อตัวนี้เปิงก๋อ
อู้บ่เปิงนะ
กูนี้เป็นเปิงกันแต่ ๆ
ป็นหะไปหาตีบ้าน
ตัวหะไปตวยป็นก๋อ
คุณบ๊อป็นว่าป็นหะเข้าเวียง
หะไปงุงป็น
เมียหัวหน้าป็นบ่สบายเอาไปเยียม
ป็นน่อ
ละอ่อนหันคุณแอนกะฟังเปิบเข้าหา
ป็นฟังเปิบหาป้อกับแม่
มีอะหญังกะเปี้ยไว้ก๋อ
ไผเปี้ยตงไปเหอ
เอามาเปี๊ยะกันผ่อโล๊ะเหมือนกันก๋อ
เอาคนเก่ากะคนใหม่เปี๊ยะกัน
เสื้อเปี้ยนหญังนะ
เตี้ยวเปี้ยนขนาด

เขียน, เขียน	เพื่อน	friend	วันพุกหยะโบฮันเขียนดีด้าล คุณเจนกับผมเป็น <u>เขียน</u> อีกกัน
แป้	1. แพ้	to give in, lose	ฟุตบอลทีมใด <u>แป้</u> ผมเป็นฝ่าย <u>แป้</u>
	2. ไหว	can. to be capable of	ญกกงบ่ <u>แป้</u> ก่อ ข้าเจ้าเอา <u>แป้</u> เจ้า กิน <u>แป้</u> ก่อ
แป้	แปล	to translate	จ้วย <u>แป้</u> กำป็นภาษาอังกฤษกิดจิมเจ้า ผมจ้วย <u>แป้</u> จิตหมายหือป็น
แบ่ง	สร้าง	to build	เฮือนไผกะล้ง <u>แบ่ง</u> จ้วยกัน <u>แบ่ง</u> ศาลาเด้อ
แปด	ป้าย	to wipe, brush	ไผเอาสิมา <u>แปด</u> ลผมเห่อ ขอการ <u>แปด</u> นี้หน้อยเตื่อะ
แป็ด	พลาด	to miss, fail	เลข <u>แป็ด</u> ไปหน้อยเดียว ญ่าไม่ <u>แป็ด</u> เลยตักชีเปื่อะ
แป็บ	แบน	to be flat	ยางล <u>แป็บ</u> เลยมาจ่า
แปม	ไม้ขีดไฟ	match	ซื้อ <u>แปม</u> จิม
แป๊ะ	เงินเชื่อ	to buy on credit	<u>แป๊ะ</u> ผ้าป็นมาใส่ บ่มีชะตงปอกะ <u>แป๊ะ</u> ไว้ก่อน
โป้	กล่อง	box	เก็บกระดากใส่ <u>โป้</u> ขอ <u>โป้</u> กะดากสักแก่นเตื่อะ
โป่ง, ป่ง	ผลิ	to begin to grow and develop	หญ่า <u>โป่ง</u> แล้ว ญิงฝนตักเค้าไม้ <u>โป่ง</u> ไผ
โปด	พัง	to collapse	ดิน <u>โปด</u> ลงมา ตำฝง <u>โปด</u> ญ้อนว่าน้ำเขาะ
โป๊	สะกั	female relative by marriage	ตัวหยะไปป็น <u>โป๊</u> อัยคำกา
ผ			
ผ็ด	ผล่	to come up, show up	กอยโล๊ะผ <u>ผ็ด</u> มาฮัน อะหญิง <u>ผ็ด</u> ออกมา

ดู	ดู. มอง	to see, watch	ดูก็งับมองดีก็อปไว้กำเลาะ
•• syn. กอญ.			ดูเลาะมือจะหญิงพอง
แฉ่ง			
ผาน	ผาญ	to destroy, ruin	ลูกบตีผานบือแม่
			เป็นจันญื่อนว่าสาวผานมด
ผานใจ	เกรงใจ	to have consideration for	ไปหมั้นกะผานใจเป็น
			ญะหญิงกะผานใจกันพอง
ผ้าน	เข็ด, ขยาด	to be afraid of	ตั้งแต่โดนหมาขบ ผมหันหมากะเลย
			ผ้าน
ผิดกัน	ทะเลาะ	to quarrel	คนบ้านข้าง ๆ อันผิดกันตั้งวัน
			ผมผิดกันกะปี่หมั้นขนาด
ผิดอีกผิดใจ	เจ็บใจ	to feel hurt	ผิดอีกผิดใจอยู่บ่อดายกะโดนว่า
			ผิดอีกผิดใจ บอกหญิงกะบ่เจือ
ผิบ้า	บ้า ๆ บอ ๆ	to be crazy	อู๋เหมินผิบ้า
			คุณจอห์นผิบ้า
เผอ	เผล	to be unaware	เลี้ยงละอ่อนฮ้ายบตีเผอ
			เผอ บ่ได้โมยหะเข้าบ้าน
ผึ้ง	ผึ้ง	bee	ส่งเลิมหื้อจาวบ้านเลี้ยงผึ้ง
			ละวังผึ้งหะเดียดเน่อ
แผว	ถึง	to arrive	มาแผวเมืองไทยมะได
•• syn. ฮอด, ถึง			วันนี้มาแผวบ้านเลยแล
ไผ	ใคร	who	ไผจื้อจันตีเจ้า
••			ไปกับไผ
			ไผกะได้ไปส่งจิม

๘

ผอย	ผอย	sl to chat	หมู่แม่ญิงนี้ชอบผอยเนาะ
			ผอยกันอยู่ฮั่นบ่ญะก้านลักเตื่อ
ผัด	ผัด	to winnow	เป็นแก่งเนาะผัดเข้ากะจ้าง
			สีเข้าแล้วกะเอามาผัดก่อน
ผียน	ผาด	1. to be astringent (in taste)	บะส้มโอบ่แก่แต่มันญิงผียนอยู่

2 to have an illusion

หันตัวเดินเข้ามากระซิบว่าถ้าเขียนใน
คำเขียนก็จะว่าใจโง่มาบอกหาเข้าใจงาน

พ

พอง	หมายใจ	to have one's heart set on
พอง	ข้าง	else
พร้อม	พร้อม	to be ready
พ้. เพ	นี่	here, right here
เพอะ	เฉอะแฉะ	to be slushy, wet
เพี้ยง, เพี้ย	เพลี้ย	plant louse
เพียว	ทำความสะอาด	to clean up
โพ	แตก	to break
svn ฮั่ว		

มาดีสำนักงานตั้งวัน ๆ ทางยะพอง
ในเหอ.
ไปพองลาวไว้ต่างไว
เอาพองพอง
เพียงมีดีไหนพอง
ไผ่บ่มีกิลีพอง
พร้อมดีหะบ่
ผมพร้อมแล้วคับ
มาต่างพ้
หมวกอยู่เพเนอ
ฮ้องเป็นมาเพเดื่อ
ฝนตึกหนตางเพอะมด
ตางเข้าบ้านเพอะแก้
เพี้ยงกินใบกหลายมด
เอายาฆ่าเพี้ยงเหี้ย
จ้างคนมาจ่ายเพียวบ้าน
วันติดนี้หะเพียวบ้าน
ลงปูโพ
กะเป่าเลื่อผ้าโพ

พ

พะ	กระฉอก	to splash out
พ้ง	รีบ	to hurry
พ้งเตื่อ, • พ้ง...เตื่อ	อย่าเพิ่ง	wait !
ฟุ้ง	กระจาย	to spread

น้ำพะออกจากแก้ว
เหล้าพะมด
พ้งไปตางใด
พ้งญะก่าน
ชะใจเลื่อผมพ้ง
พ้งกินเตื่อถ้าป้อฮู้ก่อน
พ้งเตื่อ พ้งไปเตื่อ
ชี้พุ้งพุ้งไปมด
บ้านฮกพุ้งมด

ม

หมด	หมด	to be all, be used up	ใบทรายกัน <u>หมด</u> เลย ใจจะต้ง <u>หมด</u> ก่อนสิ้นเดือน น้ำมัน <u>หมด</u> ถัง
มน	กลม	to be round	ละอ่อนนี้หน้า <u>มน</u> ดีเนาะ
ม่วน	สนุก	to have fun	ไปแอ่ว <u>ม่วน</u> ก่อ งานวัด <u>ม่วน</u> ขนาด
มอ	ง่าย	to be easy, easily	บ่ตีเกบยาไ้ <u>ม่อ</u> มือ อู้ <u>ม่อ</u> ดีเนาะ เอารางไ้ <u>ม่อ</u> เขาจะหยะเบือไปเบือ
มอก, เม้า	เผ	as far as, up to	ลูกนี้ไป <u>มอก</u> บ้านกำนันเต้าอัน ใส่ปุ๋ย <u>มอก</u> ใด ไปบ่เมิน <u>เม้า</u> สักสองวันกะบ่ก
มอกำปอ	พอประมาณ	to be moderate (in quantity)	: ใส่เกื่อนักก่อ : ใส่ <u>มอกำปอ</u> เจ้า เอาน้ำต่านใส่ <u>มอกำปอ</u> เน้อเจ้า
มอกบ่ฮ้ายบ่ดี	พอใช้	fairly good	เขาซื้อเตี่ยว <u>มอกบ่ฮ้ายบ่ดี</u> ใส่ลักตัว มีคนมา <u>มอกบ่ฮ้ายบ่ดี</u>
มอกอัน	แค่นั้น	up to that point	ใส่ยาม <u>มอกอัน</u> กะปอละ <u>มอกอัน</u> บ่ตายบ่ถ้าเสียใจ
มอกอี้	แค่นี้	up to this point	อู้ <u>มอกอี้</u> กะโชด ญะก่าน <u>มอกอี้</u> กะจ่ม
มะคำ	ตอนค่ำ	in the evening	<u>มะคำ</u> นี้ไปเวียงน่อ
มะคืน	ตอนกลางคืน	at night	ชอบแอ่ว <u>มะคืน</u> ตีบัตโหะ
มะเจ้า	ตอนเช้า	in the morning	<u>มะเจ้า</u> นี้ไปไต้กิมอง เป็นไปทุ่งเทพ <u>มะเจ้า</u> นี้ละ
มะใด	เมื่อใด, เมื่อไร	when	<u>มะใด</u> หยะไปแอ่วบ้านแถม มาแหม <u>มะใด</u> ว่าง <u>มะใด</u> กะไปเตื่อเน้อ
มะตอน	ตอนบ่าย	in the afternoon	วันดีด <u>มะตอน</u> ไปน้ำตักน่อ ไปถึงแม่ฮ่องสอน <u>มะตอน</u> ละ

มะแลง	ตอนเย็น	in the evening	ไปถึงเจียงฮายบอ <u>มะแลง</u> ละ ญะหญังกิน <u>มะแลง</u> นี้
มะวัน	ตอนกลางวัน	in the day time	<u>มะวัน</u> นี้ญะหญังกิน ไปฝ่อหนึ่ง <u>มะวัน</u> น่อ
มั่ว	ชอบ	to like	<u>มั่ว</u> กินแกงฮังเลก้อ ข้าเจ้า <u>มั่ว</u> โก๋ทอด
มันแก้ว	มันเทศ	sweet potato	<u>มันแก้ว</u> กิไลเต้าได
มันอะลู	มันฝรั่ง	potato	แม้เอา <u>มันอะลู</u> มาขาย บางเตือ <u>มันอะลู</u> กะแบ่ง
มั่ว	มั่วแต	to be busy with	<u>มั่ว</u> ญะหญังกินอยู่ฮ้องเป็นเมิน เป็น <u>มั่ว</u> ญะก้านเลยมาบได้
มาน	ท้อง	to be pregnant	เป็นกะลึง <u>มาน</u> ได้หิกเดือนละ หมู <u>มาน</u> ปอหะติเกิดละ
มีดญับ	กรรไกร	scissors	<u>มีดญับ</u> เถียนนี้หองไผ ขอยืม <u>มีดญับ</u> กำไละ
มีนตำ	ลืมตา	to open the eyes	ไค้ลับนจอนปอ <u>มีนตำ</u> ขึ้น <u>มีนตำ</u> ฝอละกะลัไปแนม
มีน	ลื่น	to be slippery	ฝนตักถนน <u>มีน</u> หนตาง <u>มีน</u> บัตชีลถแล้ว
มูย	ขวาน	axe	<u>มูย</u> เถียนนี้หนักขนาด ก้วยมี <u>มูย</u> ก้อ
เม็ด	เมล็ด, เม็ด	seed	ตะวานี้ <u>เม็ด</u> เลยบ่มาญะก้าน
เมย, เมื่อย	ไข้	fever	อยู่ตี่ <u>เมย</u> ละหญังกิน อยู่ <u>เมย</u> สองปีบ่ตาย
เมิน	นาน	to be long	ไผ <u>เมิ</u> บจะเล็อยู่ฮัน นอน <u>เมิ</u> บจะเล็ <u>เมิน</u> ๗ บได้
เมิบจะเล็	หงาย	to lie face down	ฮ้อนจอนปอ <u>เมิ</u> บจะเล็ไปมด
เมียน	วอด, วอดวาย	to consume	ฟั่ง <u>เมือ</u> เตื่อ
เมือ, เมีย	กลับ	to go back	บีด <u>เมีย</u> บ้านตวยกัน
... syn. ปัก			<u>แม่เลี้ยง</u> ผมอาญุหน้ากว่าแม่ผม
แม่เลี้ยง	แม่เลี้ยง	1. stepmother	

แม่หมอน	ทวด	2 female millionaire	แม่เลี้ยงัวคำเป็นมิดันัก
แม่อุ้ย.	ย่า, ยาย	great grandmother	แม่หมอนอาญูก้าชิบแหล้ว
แม่เต๋		grandmother	แม่อุ้ยบ่บบาย
แมงงง.	แมลงวัน	fly	แม่เต๋ไปตางใด
แมงวัน			แมงงงดอมกับเข้า
แมงบัง	หนอน, บั๊	worm, carterpillar	แมงบังกินใบมด
แมง	โผล่,	to snow up	กุหลาบเก้านี้มีแมงบังนักขนาด
	เยยมหน้า	to stick one's head out to see	อะหญังแมงออกมาฮัน
แม่น	ไซ	1. expression used to convert a state ment into a yes or no question	แมงหน้าผ่อก่าโละโผอยู่ฮันพ่อง
•• syn. ใจ		2. That's it !, Yes !	บมีโผแมงมาก่าแหล้ว
แมบ •	แลบ	to flash (as lightning)	ปากก้าดำนี๋ของตัวแม่นก่อน
ไม้	ซื่อวด, ซี่คู้ย	to be boastful	บแม่นคืบ
syn. โว			แม่นกะว่าบแม่น
ไม้, ไม้	ไม้	wood	ปากก้าสีแดงแม่นของผผละ
ย			ฟ้าแมบจะฮี่ญงหยะไปอยู่กะ
โย	1. พี่สาว	older sister	ฟ้าแมบบ่ดายบ่ถ้ำกั้ว
	2. พี่	title used with the first name of an older female	ฟ้งเป็นไม้ม่วนดี
ล			ลุงคำเป็นคนซื่อไม้
			ไปตัดไม้มาแบ่งเฮือนใหม่
ลก	ถอน	to pull out	โยผผญะก้านดี ล.พ.ช.
ก			แม่ญิงคนน้นโยผผ
			โยผผศรีเป็นคนใจดี
ก			จ้วยฮ้องโยผผอิงอรหื้อก่าเตอะ
			ลกหญ้าออกหื้อหมด
ก			เก้าตัมบ่งามกะลกคว่างเหีย

ลั่น, แล่น	วิ่ง	to run	หะไป <u>ลั่น</u> กำเดียวหะตัว เจ็บ <u>แข็ง</u> ลั่นบีได้
ลวก	ลวก	roughly	ญะอะหญ้ง <u>ลวก</u> ๗ มันบ่ดี
ลวด	1. เลย	to be beyond, further	ไปกาด <u>ลวด</u> หะญะ <u>ลวด</u> ไปไปสะณีย <u>ลวด</u> ไปศาลาก่างหือกำเตอะ เดิน <u>ลวด</u> ไป <u>แหว</u> ปะตุ้เจียงใหม่ หะ <u>ลวด</u> ขิดน้นมา <u>กำ</u>
	2. ลวด	wire	
ล้อ	เกวียน	cart	หน้าฝนทำหะนั่ง <u>ล้อ</u> เข้าไป ขอ <u>ยืม</u> <u>ล้อ</u> ไปลากเข้า <u>จิม</u>
ละอ่อน	เด็ก	children	<u>ละอ่อน</u> คนนี ลูกเเ ข้าเจ้าฮัก <u>ละอ่อน</u>
ละ, ละ	แล้ว	already	ไป <u>ละ</u> กิน <u>เข้า</u> <u>ละ</u> ญัง มี <u>แฟน</u> <u>ละ</u> กา อาญ <u>สาม</u> ซิบ <u>ปี</u> <u>ละ</u> ไค <u>ลั๊</u> บ <u>กะ</u> ไป <u>ลั๊</u> บ <u>เหีย</u> ข้าเจ้า <u>ลาลา</u> ไป <u>ซื้อ</u> ดอกไม้ <u>หือ</u> เเ <u>หะ</u> <u>ลาลา</u> ไป <u>จួយ</u> ผม <u>พอง</u> <u>ละอ่อน</u> บะ <u>เดี</u> ย <u>ลาลา</u> บ <u>ได้</u> <u>เลียง</u> <u>ละอ่อน</u> ฮ้าย <u>บตี</u> <u>ลาลา</u> <u>เข้า</u> หนมน <u>นี้</u> <u>ลั</u> ดี กับ <u>เข้า</u> วัน <u>นี้</u> <u>ลั</u> ขนาด <u>ฮ้อน</u> <u>ลั</u> ไป <u>ฮวัน</u> <u>ลั</u> ไป คน <u>ลิก</u> ฮู้ <u>จะ</u> ไค <u>กะ</u> บ <u>เข้า</u> ใจ เจ็บ <u>คอ</u> <u>ลีน</u> <u>หญ้ง</u> กะ <u>บ</u> ลง ก่อน <u>หะ</u> ส่ง <u>ลาย</u> งาน <u>ผ่อ</u> <u>ลั๊</u> ม <u>กำ</u> เด้อ เป็น <u>ญะ</u> บตี <u>ผม</u> ต้อง <u>มา</u> <u>ลั๊</u> ม <u>ใหม่</u> <u>เฮือน</u> หลัง <u>นี้</u> <u>ลั๊</u> แก่ วัน <u>นี้</u> <u>ลั</u> ต้อง <u>เลย</u> ไป <u>ไหน</u> บ <u>ได้</u>
ลั๊	หลับ	to sleep	
ลาลา	1. รับอาสา	to volunteer	
	2. วางใจ, ไว้ใจ, to trust		
	เผลอ		
ล้ำ	อร่อย	to be delicious	
ล้ำไป, ล้ำเหลือ	เกินไป	too much	
ลึก, ลึกลิ้น	โง่	to be stupid	
ลืน	กลืน	to swallow	
ลั๊	ซ้ำ, ทวน	to repeat, review	
ลั๊	ผุพัง	to be dilapidated	
ลั๊ต้อง	ท้องเสีย	to have diarrhea	

ลุก	ลุก	to get up, rise	ตะเจ้าลุกก็โหมง เป็นลูกหือข้าเจ้านัง
ลูกชาย	ลูกเขย	son-in-law	ลูกชายบ้านนี้เป็นตำหนวด นิกา <u>ลูกชาย</u> กำนัน
ลูกบ่าว	ลูกชาย	son	<u>ลูกบ่าว</u> ผมเขียนอยู่กรุงเทพ
ลูกสาว	ลูกสาว	daughter	อิมมี <u>ลูกสาว</u> สามคน
เลี้ย	1. เลื้อย 2. ช้า	to crawl s. to be slow	งู <u>เลี้ยว</u> เลี้ยก่ายหน้าไป เป็นญะก้าน <u>เลี้ยว</u> ขนาด <u>เลี้ยว</u> แก้บ่ไหว
เลา	งาม, หล่อ	to be good looking, beautiful	<u>ลูกบ่าว</u> เป็น <u>เลา</u> ดี แฟนตัวบ่ <u>เลา</u> แต่บ่ <u>เลา</u> ว่า
เล่าขวัญ	นินทา	to gossip	ตัวบ่ดี <u>เล่าขวัญ</u> เป็น <u>เล่าขวัญ</u> คนอื่นบ่ดี
ลึก, ลึก	ลึก	to be deep	น้ำบ่ <u>ลึก</u> เดินข้ามได้ เข้ากองไป <u>ลึก</u> ก่อ
เลิง	เพลิน	to enjoy	<u>เลิง</u> จันปอสิมก้าน
แล้ว	หรือ, รึ	1. interrogative particle used in a yes-or-no question 2. Is that so?	บ่ไป <u>แล้ว</u> แต่ <u>แล้ว</u>
ไล่	1. รื้อถอน 2. หก, หกรด	to tear down to be spilled	<u>ไล่</u> หลังคาออกเหี้ย ไผญะถงเข้า <u>ไล่</u> เห่อ เข้าหนม <u>ไล่</u> มัด
โรงเรียน	โรงเรียน	school	วันนี้ไป <u>โรงเรียน</u> ก่อ
โล๊ะ, เลาะ	สิ, ซิ, ไง	a particle indicating definiteness or emphasis	ขอหน้อย <u>โล๊ะ</u> จ้วยกำ <u>เลาะ</u> อยู่ฮั้น <u>เลาะ</u>

ว

วอก	ลิง	monkey	หน้าเหม็น <u>วอก</u> เลย ฮ้ายหยั่ง <u>วอก</u> นี้
-----	-----	--------	--

วอกนั๊ก	กะลอน	to be deceitful	บ่ดีหัดเป็นคนวอกนั๊ก ป้อจายวอกนั๊ก
วันพุก	วันพุ่งนี้	tomorrow	วันพุก หยะไปเจียงดาว
วันฮือ	วันมะริน	the day after tomorrow	ก้อยไปวันฮือ กะเหล้วกัน วันฮือหยะไปงานศพ
วัก	ซ้อ	to dip up	วัก น้ำจากโอ่ง วักเอาไก่อดินน้นขึ้นกำ
วิด	กระโดด	to jump	วิดข้ามช่องน้ำ เล่นวิดเจือก
วี	พัด	to fan, fan	ยืมวีมาวีกำตุ้
เว้า, เขี้ยวเว้า	ฟันหลอ	a worn-down tooth	กินเข้าหนมหวานนั๊กเขี้ยวหยะเว้า
เวียง	ตลาด, เมือง	down-town	วันนี้หยะไปเวียง เข้าเวียงแล้ว
แ่ว	แวะ	to stop in	ก่อนเข้าเวียงหยะแ่วไปหา
แวด	แวดล้อม	to surround	ปลูกเกิดอกไม้แวดเสารง
แวน	กระจก	mirror	ยืมแวนมาส่องผ่อหน้าหน้าน้อยโล๊ะ
โว	ซี้คุย, ซ้อวด	to be boastful	บ่ดีเจือเป็น เป็นโว
โวย, เวย	เร็ว ๆ	quickly	ไปละมาโวย ๆ หนา ชะใจ โวย ๆ ฝนหยะตักละ

ค

สด	1. สด 2. ไผ่	to be fresh to come up	พักวันนี้บ่ป้อสดเต้าได ไผ่สดมาฮั่น สดลูกไหนมา
สลิด	3. หลงฝูง คัจฉา	to be in the wrong group to be affected	ไก่อ่สดเข้ามานี้ ละอ่อนแม่ญิงคนนี่สลิดนั๊ก
สลุง	ขัน	bowl	จ้วยส่งสลุงหื้อกำเตื่อจะเจ้า
สวก	ดุ	to be fierce, cruel	เมืองนี้เมืองคนสวก หมาบ้านนี้สวกขนาด
สวกแสะ, แสะ	ยุ, ยุยง	to insite	บ่ดีสวกแสะหื้อคนผิดกัน

สว้าย	ส่าย, เขย่า	to shake, sway from side to side
ส่อ	ฟ้อง	to tell on
สออด	เที่ยว, เดินเล่น	to walk for pleasure
สะเบ็งสะเจ้ง	ตกใจ	to get frightened
สะปะสะเป็ด	หลายอย่าง	many different kinds
สะพาย	สะพาย	to carry on the shoulder
สะเปะสะปะ	ปนเป	mixed in a disorderly
สะมัก	สำลัก	to choke
สะลี	ฟูก, ที่นอน	mattress
สะเลสะล้า	ถล้า, ถลา	to reel, stagger
สะแล	เกือบ, จวน	almost, nearly
สะหลา	ช่าง	artisan
svr จ้าง		
สักกำ, สักบึด	อีกประเดี๋ยว	in a little while
สักน้อย	อีกหน่อย	a little bit more
สับปะหลิ	1. โหลเล 2. สับปลับ	unpredictable to be deceitful (in the sense of saying one thing to one person and another to another)

สว้ายกึ่งไม่
สว้ายขวดก่อนกิน
 ชับลดสว้ายไปสว้ายมา
 เป็นไปส่อว่า โดนแก๊ง
 ไปโฮงเฮียนโดนตีกะปึกมาส่อป้อแม่
 ไปสออดตำหนุนี้
 ไปสออดกาดมา
 อู้ดังจันป้อสะเบ็งสะเจ้ง
 เอ็กใส่จันป้อสะเบ็งสะเจ้ง
 วันนี้มีกับเข้าสะปะสะเป็ด
 ชื้อควมาสะปะสะเป็ด
สะพายกะเป๋ไปตางได
 คับบนโต๊ะวางสะเปะสะปะไปมด
 กินหญงสะเปะสะปะหยะลี้ตองเน่อ
 ใจจันป้อสะมัก
สะมักน้ำ
 เกือสะลีหือเป็นนอน
 ญู้จันป้อสะเลสะล้า
สะแลต่ายແหลว
สะแลไปบตันลถ
สะหลาชุดหลุมเล็กม่ออกได
 ถ้าสักกำด้อ
 แหมสักบึดก้อยไป
 ฟังอิมเตือกินแหมสักน้อยก่อน
 เอาหือแต่ ๆ บติ สับปะหลิ
 เป็นเป็นคนสับปะหลิ
 คนสับปะหลิเจือบได้

ล้ม	วาง	to put down
ลาด	1. เลื่อ 2. ลาด	mat to splash
ลายั้ง syn. ด้าย	เข็มขัด	belt
ล้าย	ชดใช้	to repay, pay the debt
ลิ	สอย	to pick by means of a long pole with a basket or prong on the end
สิ่งตึง	ทึ่ม, เชื้อ	to be dull, foolish
ลุม่า, ลุมมา	ขอโทษ	Excuse me !, to apologize
ลุด	มุ้ง	mosquito net
ลุน	จูน, ยุ่ง	to be meddlesome
ลูป	ใส่, ลวม	to put on
ลุย	หลอก	to deceive
ลู	เลี้ยง	to feast
ลูน	ปน	to mix
เลย	เฉย	to be impassive
เลี้ยง	หมด	up, all up
* syn. มด)		
เลี้ยงอีก- เลี้ยงใจ	หมดกำลังใจ	to be discouraged

ถึงเวลากินเช้าแล้วล้มก่อน
เอาเดียวไปล้มไว้ไหนบ๊อ
นั่งบนลาดแพ
ฝนลาดเข้าหน้าต่าง
ลายั้งเส้นนี้ทำหะแปง
ผมญะปากกำห้ายละผมหะชื่อล้าย
เอาตังไปล้ายเป็นเหี้ย
เดียวหะลิปะม่วงมาหื้อกัน
อ้ายเป็นคนสิ่งตึงแม่นก่อ
ลุม่าเตอะเจ้า บ่ได้ตังใจ
ขอลุมมาเตอะคับ
กำงลุดหื้อเป็นเหี้ย ญะหะขีบ
ฟั่งมาลุนเต้อ
เป็นขอบเข้ามาลุนกับงานผมดี
ลูปหมวกสีแดง
ลูปเสื้อตัวโตดี
ลุยหื้อเป็นไปปะกัน
คนใหญ่มักลุยละอ่อน
ญกน้ำมาลูนแบกกำตุ
เอาเข้าหนมไปลูนกันกินน้อ
เอาถั่วกะงามาลูนกันเหี้ย
บ่ถ่าสนใจเลย ๆ ไว้
เป็นเป็นคนเลย
ขายควเลี้ยงละกา
ผมเลี้ยงอีกเลี้ยงใจจะอู้จะใดเป็นกะ
บ่ฟั่ง

เลื่องอย่าง	เหลือเกิน	extremely	บังามเลื่องอย่าง สิ่งดังเลื่องอย่าง
แอบ	หยิบเล็ก- หยิบน้อย	to pilfer	ไผ่ <u>แอบ</u> ชะดังไป ละอ่อน <u>แอบ</u> เข้าหนมโบกีน
ห			
หึก	หก	s.x	มีคนงาน <u>หึบ</u> หน้าคน
หุ้ย	ประชด	to be sarcastic	เป็น <u>อุ</u> หุ้ย <u>อ</u> ผมหมั้นขนาด ละอ่อนชอบ <u>หุ</u> หุ้ย <u>อ</u> คนใหญ่
หุ้ย	เคยตัว	to be in the habit of	ตวยใจนัก <u>หะ</u> หุ้ย <u>อ</u> เป็น <u>หะ</u> หุ้ย <u>อ</u> ผม <u>หุ้ย</u>
หน	ทิศ	point of the compass	ไป <u>หน</u> ใดเหอ ว่า <u>หะ</u> ไป <u>หน</u> ได้
หนตาง	ถนน. ทาง	street, road	<u>หนตาง</u> ไปอำเภอแม่จันดีก่อ
หน้อง	น้อง	little used before the first name of a younger person	<u>หน้อง</u> ๆ มาเพ้า <u>หน้อง</u> แดงไปตีไหน ผมมี <u>หน้อง</u> สาวหน้าคน
หน้อย	น้อย, นิดหน้อย	to be little	มี <u>ชะ</u> ดัง <u>หน้อย</u> เดียว ข้าเจ้าเอา <u>หน้อย</u> เดียวกะปอ
หม	ชอบพอ	to like very much	<u>หม</u> งมา <u>หม</u> แอ้วแต่ว่า คนเป็นอีกเป็น <u>หม</u> กัน
หมัด	มด	ant	<u>หมัด</u> แดงอยู่บนเก้าบะม่วง
หมั่น	1. ขยัน 2. บ่อย	to be diligent often	เป็น <u>หมั่น</u> หะกานแต่ ๆ ไปแอ้ว <u>หมั่น</u> ก่อ เกยบะกั้นบ่อ <u>หมั่น</u> เต้าใด
หมึง	จุน	a little angry	อุ้จะใดกะบ่พัง <u>หมึง</u> ละเด้อ
หมู่เฮา	พวกเรา	we, our group, us, our	<u>หมู่เฮา</u> หะไปดอยเต่าวันดีด คนชอบว่า <u>หมู่เฮา</u> อุ้กันดัง
หุยะ	จะ	will, shall	<u>หุยะ</u> ไปกินเข้า ตัว <u>หุยะ</u> มามะใด

หยื่อ	เอื้อม	to reach for
หลิวก	ฉลาด	to be intelligent
หลัว	พืน	firewood
หลานจาย	หลานชาย	nephew
หลิด	1. ดื้อ	to be stubborn
	2. เคยชิน	to be familiar with
หวาง	1. ระยะ	period
	2. ระหว่าง	between
หอง	ของ	belonging to
หอมเตียม	กระเทียม	garlic
หอมบัว	หัวหอม.	onion
	หอมแดง	
หัน	เห็น	to see
หับ	จับ, ปิด	to close
ห่าง	ร้าง	to be neglected
ห้าว	ใจร้อน	to be impetuous
หิงไฟ	ผิง	to warm at the fire
หีบ	1. หีบ	box
	2. โลง	coffin
	3. ชด	to sip drawing in the breath
หึก	ใหญ่	to be big
หื้อ	ให้	to give

หยื่อเต็งก่อ
หยื่อ ปะม่วงแก่นปั้นกำเต๊ะ
ลูกไผนี้ หลิวกแต่หลิวกว่า
โป๊ะหลิวกาคับ
หลานจายเป็นหลิวกเนาะ
ละอ่อนคนนี้หลิดแก่
อยู่ ๆ ไปกะหลิดไป
หว่างนี้บ่ไค้ไปไหนมันฮ้อน
ปลูกเก๊าปะนาวไว้หว่างเก๊าปะนาว
ลดหองไผ
แฟนหองเป็น
ซื้อหอมเตียมสองบาท
ปีนี้ปลูกกำหอมบัว
หันไผญ่างกายไปฟ่อง
ผอหันก่อ
ก่อนไปหับหน้าต่างจิมเต๋อ
ตะก่อนสวนห่างนี้เป็นหองไผ
คุณบ๊อบนี้ห้าวแก่
ญะก่านบตีห้าว
หน้าหนาวเป็นชอบนั่งหิงไฟ
เก็บควใส่หีบ
เป็นแบ่งหีบขาย
ไค้ได้หีบไม้สักกะว่าไม้อะหญ่ง
เอาจ๋อนมาหีบน้ำแกงนี้
เส้นผมเป็นหึก
เจ้ากเส้นดีหึก ๆ น้อย
เป็นนี้หื้อดอกไม้ตัว
เอาจัดหมายไปหื้อเป็นกำ

เหอ	1. เหอ	to be excessively proud	เป็น <u>เหอ</u> ล็กใหม่ จาวบ้านกะลั้ง <u>เหอ</u> ถนนใหม่
	2. เอ๋ย	interrogative particle used in the introduction to a riddle	ไปไหนมา <u>เหอ</u> แฟนไผมา <u>เหอ</u> ญะอะหญัง <u>เหอ</u>
เหง้อ	เหม่อ	to be vacant, aimlessly	เดิน <u>เหง้อ</u> เดียวลตกะหะยะจนเน้อ เป็น <u>เหง้อ</u> ผอหญังกะบ่ฮู้
เหิด	หัวเราะลั่น	to roar with laughter	เป็น <u>เหิด</u> จ่นปอคนหันมาผ่อ <u>เหิด</u> ดั่งอายเป็น
เหิบ	ไล่	to chase away	<u>เหิบ</u> ละอ่อนไปไก่ ๆ ไก่หะ <u>เหิบ</u> เน้อ
เหีย	เลี้ย, ซะ	a particle used for emphasizing, away, at all, up.	ไค่กินกะกิน <u>เหีย</u> ไป <u>เหีย</u> มาบ่ตัน <u>เหีย</u>
แหม	อีก	more	กิน <u>แหม</u> เอา <u>เข้า</u> <u>แหม</u> ก่อ
ແ່ລ້ວ	แล้ว	already	บ๊ะกัน <u>ແ່ລ້ວ</u> ละกา ตักลงกัน <u>ແ່ລ້ວ</u>
ແ່ລ້ວ	ละ	to be mushy	ผสมบูนใส่น้ำน้กไปหน้อยเลย <u>ແ່ລ້ວ</u> ไป บะก้วยเตดเตี้ยะจนปอ <u>ແ່ລ້ວ</u>
ใหญ่	1. ใหญ่	to be big	กะเป้าแก่น <u>ใหญ่</u> บ้านหลัง <u>ใหญ่</u>
	2. โต, โตบโต	to grow up	ละอ่อน <u>ใหญ่</u> ไวย เก้าไม้ <u>ใหญ่</u> ไวยขนาด

อ

อ่วง	ห่วง	to be worried	คำละเป็นหญังบ่มาเตือนาคือ <u>อ่วง</u> เนาะ ป้อแม่เป็น <u>อ่วง</u> ลูก
อ่วย	ฟุ่มเฟือย	to be luxurious	หว่างนี้ใจชะดัง <u>อ่วย</u> บัตโหะ บัตสอหนือละอ่อน <u>อ่วย</u>
ออก	ประจบประแจง	to flatter	<u>ออก</u> หน้อยเดียวเป็นกะใจอ่อน

ออน จมออน	สีชมพู	pink
อ่อน	ประจบ, ชี้แยะ	to flatter, fawn
อ่อย	1. ล่อใจ 2. โปรย	to tempt to scatter
อะหยัง, หยัง ...	อะไร	what
อะเล็- เพิ่มเพ้อ	รู้มั่ว, เฉลอะเฉล	to be oversized
อะหลิก- จิกจิก อันกา	เล็ก ๆ น้อย ๆ งั้นหรือ	to be trifling Is that so ?
อ้าย ...	พี่ชาย	older brother
อำ	โกหก	to tell a lie
อิกขลิก	กลางแคลงใจ	to have doubts
อิด ...	เหนื่อย	to be tired
อินาย, อิน้อง	น้อง, หญิง	title placed before the name of a girl or a woman
อี่ ...	อี่	no
อื้อ, เอ้อ	เออ	yes
อุก	บ่ม	to ripen
อุ้ม	กุม	to hold
อู้	พูด, คุย	to speak, talk

สาวไลเลื้อลื้อออน
 ละอ่อนซี้อ่อน
 ใหญ่ละนึ่ง อ่อนอยู่กา
 เตือนี่เป็นเอาหนึงมาอ่อย
 แล่งนี้อ่อยเข้าไก่อะนึ่ง
 ญะอะหนึง
 เอาอะหนึง
 หนึงกะได้
 คนอ้วนมันตึงอะเล็เพิ่มเพ้อ

ชอบซี้ของอะหลิกจิกจิก

อู้เต้าอี่โหดอันกา
 ข้าเจ้ามีอ้ายคนเดียว
 อ้ายหะไปตางใดเจ้า
 เป็นอำบตาย บ่ถ้าเจ้อ
 ญังอิกขลิกอยู่บ่ไคเจ้อเต้อ
 อู้สึกอิดบ่ไค
 วันนี้อิดกว่าตะวา
 อินายจ้วยอี่แม่กำเตอะ
 อิน้องไปตางใด
 อิน้องแดงอยู่ฮั่นก่อ
 ไปก่อ : อู้บ่ไปละ
 อู้ บ่กินละ
 อู้ แม่นละ
 เอ้อ ไปตวยกะ
 ลีปะม่วงลงมาอูกหื้อสุก
 เอามืออ้อมไว้
 บ่าอ้อมมือสา
 เป็นอู้กันว่าน้ำหะท่วม
 ผมอู้ว่าผมบ่มัก

เอ	ระโกน	to shout	อู๊ ๆ บ้าเอ อะหงั๊กะเอเอเอเอเอเอเอ
เอ็ก	ตวาด	to yell at	เอ็ก! ไล่ละอ่อนจันป๋อสะเบ๊งสะเจ๊ง
เอ๊ะ	เรอ	to belch	กินอิมจันป๋อเอ๊ะ
เอิ่น	ระโกน	to shout	ไผมาเอิ่นอยู่ฮั่น
เอี่ยน	ฝนหยุด	to stop raining	ฝนเอี่ยนละไปเต๊ะ ถ้าฝนเอี่ยนก่อนก็อัยไป
เอว	เที่ยว	to travel	ไปแอ่วเจียงใหม่มา
ไ่อน้อง, ไ่อน้อย	น้องชาย	title placed before the name of a boy or a man	ไ่อน้องจื้อว่าจะได ไ่อน้องอ้วนเป็นลูกไผ

๒

ฮก	รก	to be untidy	บ่ได้เฝ้าบ้านหลายวันละฮกขนาด
ฮิด	รด	to water	ฝนตักบ่ถ้าฮิดน้ำพัก
ฮิดน้ำ	รดน้ำ	to pour water on	ไปแอ่วฮิดน้ำสาวตำกาด สงกานกะมีก้านฮิดน้ำดำหัว
ฮบ	รบ	to fight	ไทยกะพม่าฮบกัน ปี่น้องกันฮบกันบ่ตี
ฮอง	รอง	to place beneath	เอาจานมาฮองถ้วยกาแฟเหี้ย
ฮอง	ร่อง	furrow	วิดขำฮองได้ก่อ ขุดฮองหื้อน้ำไหล
ฮ้อง	1. ร้อง	to utter characteristic cries	สะดุ้งเสียงควายฮ้อง เสียงนกฮ้องม่วนดี
	2. เรียก	to call	ผ่อเลาะไผฮ้อง คุณโรสคืบหัวหน้าฮ้อง กะลงมาฮอดบะเตี้ยวนี
ฮอด	ถึง	to arrive	
** syn. แผว, เก๊ง)			
ฮ้อน	ร้อน	to be hot	วันนี้อากาศฮ้อน
ฮอย	รอย	trace, mark	ติดกะดาสตวยฮอย ฮอยมือไผ

เตะ	ลาด	to throw	เตะน้ำควางเหี้ย
รัก	รัก	to love	ผม <u>รัก</u> เพื่อนผมขนาด
...			
มัด	รัด	to tie	เอาผ้า <u>มัด</u> แขนไว้
อัน	นั่น	there, over there	อยู่ไหน <u>อัน</u> ไม่ <u>อยู่อัน</u> พ่อง
รับ	รับ	to receive	"ได้ <u>รับ</u> จิตหมายแพน
รั่ว	รั่ว	to leak	หลังคาบ้าน <u>รั่ว</u> ถง <u>รั่ว</u>
รั้ว, รั้วะ	รั้ว	fence	ซื้อไม้ไผ่มาแบ่ง <u>รั้ว</u> <u>รั้ว</u> ลึญอันควายมันโต
ชำ	ปลาร้า	fish preserved with salt	กิน <u>ชำ</u> ดิบละวังพยาธิ มัก <u>ชำ</u> ก่อ
ฮาก	อาเจียน	to vomit	กินเหล้าละกะ <u>ฮาก</u>
ฮาง	ราง	trough	ล้าง <u>ฮาง</u> เข้าหมูจิมเต๋อ เอาน้ำใส่ <u>ฮาง</u> ละญิง
ฮ้าง	เลิกร้าง	to divorce	ผัวเมียกันเป็น <u>ฮ้าง</u> กันเนินแหล่ว
ฮ้าน	ร้าน	store, shop	ไปซื้อยาตี <u>ฮ้าน</u> ขายยา
ฮ้าย	1. ชน 2. ร้าย	to be naughty to be bad	ละอ่อนป้อจายตีง <u>ฮ้าย</u> เป็นเป็นคน <u>ฮ้าย</u>
ฮ่าฝน, ฮ่า	ตากฝน	to expose to rain	ญ่าง <u>ฮ่า</u> ฝนมา ฝนไล่ <u>ฮ่า</u>
ฮำ	รำพันถึง	to talk at length	อุ <u>ฮำ</u> อยู่ฮันบ่แหล่วลักเต๋อ
ฮำฮิฮำไฮ	พูดร่ำรำพัน	to talk repeatedly and at length	ก้ายละเน้อมา <u>ฮำฮิฮำไฮ</u> อยู่ได้
ฮูดัง, ฮูดัง	จมูก	nose	หมัด <u>ฮูดัง</u> <u>ฮูดัง</u> คุณใจดีงามขนาด
ฮู้	รู้, ทราบ	to know	<u>ฮู้</u> กว่าหัวหน้าไปไหน เป็นบ่ <u>ฮู้</u> ว่าตัวมีแพน

รู้	รู้สึกตัว	to be conscious	จะหนีไป <u>รู้</u> เลย เป็น <u>รู้</u> ละ
รู้สึก	รู้สึก	to feel	<u>รู้สึก</u> เป็นจะได้อะไร
วาด	วาด	to draw	<u>วาด</u> มันกำเดื่ออันแก <u>วาด</u> เอาใบออกเหี้ย
รูป	รูป	picture	ไฟ <u>รูป</u> เป็นเหื่อ
เล่น	เล่น	to go around	หะ <u>เล่น</u> ไปทางใดเหี้ย เป็นแม่ <u>เล่น</u> ดี <u>เล่น</u>
เสีย	เสีย, เสียราด	to be scattered all over	หะ <u>เสีย</u> เต็มสนาม ไฟเอา <u>เสีย</u> มา <u>เสีย</u> ไว้
เรียน	เรียน	to learn, study	<u>เรียน</u> จิบจะหนีมา <u>เรียน</u> หนังสือดีไหน
เรือน	บ้าน	house	<u>เรือน</u> ไทยไฟงามดี ตะแวง <u>เรือน</u> ได้อยู่ <u>เรือน</u>
เรือนเย็น, บ้านศพ	งานศพ	funeral	คืนนี้หะไป <u>เรือนเย็น</u> ด้วยหัวหน้า <u>บ้านศพ</u> อยู่ดีไหน
โง	โรง	cl. for buildings whose names have "โรง" as their first element	เมืองนี้มี <u>โง</u> หนังก็ <u>โง</u> <u>โง</u> ยามีสอง <u>โง</u>
โงพัก	โรงพัก	police-station	ตำหนวดอยู่ <u>โงพัก</u>
โงยา	โรงพยาบาล	hospital	<u>โง</u> ยามีหมอกก็คน เป็น <u>โง</u> <u>โง</u> ยาตะแวง
โงเรียน	โรงเรียน	school	<u>โงเรียน</u> มีนักเรียนนัก ไป <u>โงเรียน</u> ก่อน

BEST COPY AVAILABLE